

ambitie

Zwolle

Uitwerkingsplan “Zwolle Zonder Afval”
Grondstoffenplan Zwolle 2017-2020

Inhoudsopgave

1	<u>Aanleiding en Highlights</u>	3
2	<u>Uitgangspunten / Kader</u>	6
2.1	Hoofdlijnen Zwolle Zonder Afval	6
2.2	Verder in dialoog met de stad	8
2.3	Raadsmoties en toezeggingen	8
2.4	Inzet bijzondere doelgroepen	8
3	<u>Activiteiten Spoor A: Faciliteren</u>	9
3.1	A1 Optimalisatie bestaande voorzieningen	9
3.2	A2 Realisatie voorzieningen hoog- en compacte bouw	19
3.3	A3 Nieuwe/aanvullende systemen gericht op restafvalreductie	24
3.4	A4 Preventie en hergebruik grof huishoudelijk afval	29
4	<u>Activiteiten Spoor B: Motiveren</u>	34
4.1	Inleiding	34
4.2	B1 Doorzetten bestaande communicatie- en educatieactiviteiten	35
4.3	B2 Campagne afvalscheiden en voorkomen	38
4.4	B3 Participatie en samenwerking	41
4.5	B4 Communicatie rond invoering nieuwe systemen	43
4.6	B5 Pilot feedback op maat	45
5	<u>Activiteiten Spoor C: Belonen</u>	46
5.1	C1 Financiële prikkel; beloningsmaatregel	46
6	<u>Flankerende activiteiten</u>	51
6.1	F1 Communicatie	51
6.2	F2 Coaching, toezicht en handhaving	52
6.3	F3 Beïnvloeding landelijk beleid	53
7	<u>Kosten, opbrengsten en planning</u>	54

1. Aanleiding en Highlights

Op 24 oktober 2016 heeft de gemeenteraad van Zwolle ingestemd met de hoofdlijnen voor het gemeentelijk grondstoffenplan (GGP) 2017-2020. Deze hoofdlijnen werden gepresenteerd in een visiedocument waarin de ambitie van 'Zwolle Zonder Afval' in drie hoofdsporen was uitgewerkt:

1. Spoor A: Faciliteren

Extra voorzieningen treffen, zodat iedereen de mogelijkheid heeft afval en grondstoffen goed en makkelijk te scheiden;

2. Spoor B: Motiveren

Laten zien wat voorkomen van en goed scheiden van afval en grondstoffen oplevert;

3. Spoor C: Belonen

Financiële prikkel om het verminderen van en goed scheiden van afval en grondstoffen te belonen.

In het voor u liggende Uitwerkingsplan GGP Zwolle 2017-2020 maken we de maatregelen en activiteiten binnen deze drie sporen concreet. Dit Uitwerkingsplan vormt daarmee ons 'spoorboekje' om de ambitie van een halvering van de hoeveelheid restafval tot maximaal 100 kg per inwoner per jaar in 2020 te kunnen realiseren.

We hebben bij het opstellen van dit Uitwerkingsplan samengewerkt met diverse partners in de stad. Ook hebben we de ideeën in een drietal sessies getoetst bij bewoners. We proeven daar veel betrokkenheid en begrip voor de te nemen maatregelen. Bij de implementatie van het Uitwerkingsplan blijven we bewoners en partners in de stad betrekken.

Het Uitwerkingsplan bestaat uit een groot aantal maatregelen en activiteiten. Belangrijke onderdelen van het Uitwerkingsplan zijn:

- **We gaan uit van een gedifferentieerde aanpak om de hoogbouw en wijken als bijvoorbeeld Assendorp te faciliteren in het scheiden van grondstoffen.**

De hoogbouw in Zwolle is erg divers. Van grote flats tot een paar appartementen tussen de grondgebonden woningen. Voor grootschalige hoogbouw realiseren we ondergrondse verzamelcontainers. Bij kleinschalige hoogbouw gaan we uit van frequente losse inzameling van grondstoffen en maatwerk. GFT inzameling doen we op vrijwillige basis.

- **We realiseren mobiele decentrale brengstations die frequent beschikbaar zijn bij de grotere winkelcentra.**

We combineren de brengstations met de huidige inzameling van klein chemisch afval. De mobiele brengstations zijn niet bedoeld voor de bulk van grof huishoudelijk afval, maar voor bijvoorbeeld kleine elektrische apparaten, kapot speelgoed, hard plastic en kleine hoeveelheden ander afval als los hout of een paar stoeptegels. We kiezen voor mobiele brengstations omdat die beter zijn in te passen bij bestaande winkelcentra en omdat een permanente voorziening niet nodig maar wel erg kostbaar is. Naast de mobiele brengstations informeren we de inwoners over al bestaande mogelijkheden om bijvoorbeeld kleine huishoudelijke apparaten dicht bij huis in te leveren.

- **We zetten in op meer communicatie, voorlichting en motivatie.**

Daarbij willen we mensen stimuleren om afval te voorkomen en producten waar het kan een nieuw leven te geven. We werken daarbij samen met de kringloopwinkels, repair cafés en andere initiatiefnemers in de stad.

- **Om de doelstelling van maximaal 100 kg per inwoner per jaar te halen is een vorm van financieel belonen nodig. Ter voorbereiding op de besluitvorming over de manier waarop we de financiële prikkel vormgeven, voeren we in de tweede helft van 2017 een pilot uit.**

We zetten in op een pilot met een financiële prikkel op het verminderen van restafval. Met het invoeren van financieel belonen beogen we nadrukkelijk niet de lasten voor de bewoners te verhogen. Als je goed scheidt dalen je lasten juist. De ervaring in Hengelo is bijvoorbeeld dat na invoering van Diftar 80% van de huishoudens er op vooruit is gegaan, waarvan 35% van de huishoudens er zelfs meer dan 20% op vooruit is gegaan. We willen onderzoeken hoe Zwollenaren financieel belonen ervaren en wat de verwachte effecten in Zwolle zijn. Om in Zwolle kennis te maken en ervaring op te doen met een vorm van belonen gaan we in twee wijken een pilot uitvoeren met achteraf belonen. Bewoners betalen

aan de voorkant de standaard heffing en krijgen als beloning geld terug als ze weinig restafval hebben aangeboden.

Als referentie maken we vooraf een scherpe inschatting aan de hand van de klassieke diftar-variant, waarmee we de resultaten uit de pilot achteraf belonen vergelijken. We richten ons niet op een variant waarbij bewoners een financiële beloning krijgen voor het aanbieden van grondstoffen. Dat doen we niet omdat we niet willen stimuleren dat mensen zoveel mogelijk verpakkingsmateriaal verzamelen, maar ook omdat een dergelijk systeem niet aansluit bij omgekeerd inzamelen zoals we dat eerder hebben gekozen. Deelnemers aan de pilot betalen nooit meer dan de huidige heffing en we onderzoeken maatwerk voor bijvoorbeeld mensen met luierafval en kwijschelding van de afvalstoffenheffing.

- **We blijven het geld dat een aantal verenigingen nu krijgt voor hulp bij de inzameling voor oud papier inzetten voor verenigingen.**

We zetten daarbij in op het belonen voor opruimen van zwerfafval en andere aanvullende diensten op het gebied van afval/grondstoffen. We denken vooral aan het gebiedsgericht opruimen van zwerfafval, maar bijvoorbeeld ook aan extra assistentie bij de afvalinzameling voor mensen die slecht ter been zijn en het adopteren van milieuparkjes. We bouwen de regeling voor de verenigingen die nu deelnemen in drie jaar af. Voor de nieuwe regeling kunnen alle verenigingen inschrijven.

- **We richten ons op het beïnvloeden van landelijk beleid.**

Als gemeente zitten we veelal aan de achterkant van de keten. Wat mensen afdanken wordt voor een groot deel bepaald door keuzes die producenten maken en door landelijke regelgeving. Om te komen tot verdergaande reductie van restafval en om te komen tot een circulaire economie, richten we ons met Rova en andere gemeenten meer op het beïnvloeden van landelijke ontwikkelingen en de verantwoordelijkheid van producenten.

- **Daar waar mogelijk realiseren we werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zowel voor de bestaande als de aanvullende werkzaamheden.**

Het moet daarbij gaan om volwaardige arbeid. We zien vooral kansen bij de losse inzameling van grondstoffen bij de kleinschalige hoogbouw. Daarnaast is sprake van extra werkgelegenheid die scholing vraagt, bijvoorbeeld bij de decentrale brengstation en de inzameling van grondstoffen bij de grootschalige hoogbouw.

In hoofdstuk 2 benoemen we eerst nog kort de uitgangspunten en de kaders die voor dit uitwerkingsplan zijn gesteld. Vervolgens werken we de drie sporen uit (hoofdstukken 3, 4 en 5). In hoofdstuk 6 gaan we in op de noodzakelijke flankerende beleidsmaatregelen. Hoofdstuk 7 bevat tenslotte een samenvattende tabel van alle activiteiten met bijbehorende financiële effecten en planning.

2. Uitgangspunten / Kader

2.1 Hoofdpijnen Zwolle Zonder Afval

Op 24 oktober 2016 heeft de gemeenteraad het visiedocument “Zwolle Zonder Afval, hoofdpijnen voor het Grondstoffenplan 2017-2020” vastgesteld. De gemeente zet met dit plan in op een duurzaam gebruik van grondstoffen en een betaalbare afvalinzameling in Zwolle. Zwolle Zonder Afval bevat de volgende hoofdpijnen:

- **Grondstoffenbeleid als belangrijke pijler onder het duurzaamheidsbeleid.**
Naast klimaatadaptatie en de energietransitie is het grondstoffenbeleid, als instrument om te komen tot een circulaire economie, een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. We gaan voor een “Zwolle Zonder Afval”.
- **Koers op vergaande reductie van de hoeveelheid restafval.**
Concrete doelstelling is de hoeveelheid te verbranden restafval te verminderen van circa 190 kg per inwoner per jaar in 2016 tot 100 kg per inwoner per jaar eind 2020. Tegelijkertijd hanteren we als uitgangspunt dat er sprake blijft van een hoog serviceniveau in de dienstverlening naar de Zwolse burgers en dat de afvalstoffenheffing niet structureel omhoog gaat (kosten mogen niet verder stijgen dan alleen de inflatie).

- **Keuze voor een breed maatregelenpakket langs drie sporen:**

- Activiteiten in het **faciliterende spoor** zijn erop gericht om afval voorkomen en goed scheiden voor de inwoners eenvoudiger te maken. We zetten in op een betrouwbare dienstverlening en goede en slimme voorzieningen die passen bij deze stad. De activiteiten in dit spoor betreffen vooral de gescheiden inzameling in de hoogbouw en decentrale brengvoorzieningen. Deze werken we in hoofdstuk 3 uit.
- In het tweede spoor (**motiveren en inspireren**) worden inwoners via gerichte communicatie en informatieverstrekking gestimuleerd afval te voorkomen en/of beter afval en grondstoffen te scheiden. We mikken met onze communicatie-aanpak, zoals in hoofdstuk 4 beschreven, op een bewuster aankoop-, scheidings- en afdankgedrag van de Zwolse inwoners.
- Met het **beloningspoor** wordt een financiële prikkel in het grondstoffenbeleid geïntroduceerd. Deze is nodig om de 100 kg restafval te halen. In hoofdstuk 5 beschrijven we welke beloningssystemen in aanmerking komen en de komende periode verder beproefd worden.

- **Gefaseerde uitvoering.**

De invoering van een financiële prikkel uit spoor 3 is gepland voor 2019/2020, zodat er tijd is om de voorzieningen en communicatie (spoor 1 en 2) in de hele stad op (hoger) peil te brengen en burgers optimaal te faciliteren. Daarnaast is deze tijd nodig om tot een goede uitwerking van een passend beloningssysteem te komen.

2.2 Verder in dialoog met de stad

We bouwen samen met mensen die hier wonen, ondernemen en werken aan een duurzame en toekomstbestendige stad. Deze samenwerking hebben we nadrukkelijk gezocht bij het opstellen van Zwolle Zonder Afval. De interactie met wijken, buurten en andere stakeholders ligt dan ook ten grondslag aan dit uitwerkingsplan. Uitgangspunt is dat de verdere uitvoering van het grondstoffenbeleid ook plaatsvindt in dialoog met de stad. In hoofdstuk 4 en 6 van dit uitwerkingsplan geven we hier verdere invulling aan.

2.3 Raadsmoties en toezeggingen

De afgelopen periode zijn verschillende raadsmoties over het gemeentelijk grondstoffenbeleid aangenomen. Daarnaast hebben wij als College bij de raadsbehandeling van het nieuwe GGP op 24 oktober 2016 een aantal toezeggingen gedaan. Deze moties en toezeggingen hebben wij vanzelfsprekend zoveel mogelijk in dit uitwerkingsplan verwerkt. Bij de uitwerking van de betreffende activiteiten, daar waar van toepassing, verwijzen wij hier expliciet naar.

2.4 Inzet bijzondere doelgroepen

Indien bij de uitvoering van de maatregelen uit dit Uitwerkingsplan nieuwe werkgelegenheid ontstaat, zal in eerste instantie beoordeeld worden of deze werkgelegenheid kan worden ingevuld door inwoners van Zwolle uit het doelgroepenregister. Hiermee willen wij invulling geven aan de ambitie inzake garantiebanen en leerwerkbanen uit het Sociaal Akkoord. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat het moet gaan om additionele werkgelegenheid waarbij er geen verdringing ontstaat van bestaande arbeidsplaatsen. We zien vooral kansen bij de maatwerkinzameling van grondstoffen bij de kleinschalige hoogbouw. Bij de decentrale brengvoorzieningen is vanwege de combinatie met klein chemisch afval geschoold personeel nodig.

3. Activiteiten Spoor A: Faciliteren

Dit spoor gaat over de serviceverlening aan de inwoners. Als we inwoners vragen afval en grondstoffen te scheiden, dan moeten we ze daarbij wel faciliteren. Uit de evaluatie van het voorgaande GGP en uit de dialoog met de stad hebben we opgehaald dat nog niet alle inwoners dezelfde mogelijkheid hebben om afval en grondstoffen goed en eenvoudig te scheiden. De activiteiten in dit spoor gaan daarom vooral over het optimaliseren van bestaande voorzieningen en het installeren van nieuwe voorzieningen in die wijken waar inwoners nu nog onvoldoende mogelijkheden hebben.

3.1 A1 Optimalisatie bestaande voorzieningen

A1.1 Vervangen verouderde systemen en optimalisatie milieuparkjes

Doel en omschrijving

Circa 65 verouderde ondergrondse systemen voor restafval, verspreid over de stad, zijn aan vervanging toe. Daarnaast moeten op acht locaties de bestaande rolcontainers voor restafval vervangen worden door ondergrondse systemen. Tegelijk worden, in het kader van natuurlijke vervanging en/of herinrichting van buurt-/wijk-/winkelcentra, ook bestaande milieuparkjes (brengpunten voor glas, textiel) verder verbeterd (enkele locaties per jaar).

Acties

We benutten het vervangingsmoment om de voorzieningen voor restafval opnieuw te verde- len conform de principes van omgekeerd inzamelen. Dit betekent dat minder restafvalcon- tainers worden teruggeplaatst.

Bij de herinrichting van de restafvallocaties zorgen we voor extra beschikbare container- posities, waardoor snel geanticipeerd kan worden op toekomstige uitbreiding met PMD (Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drankenkartons) en oud papier. Deze uit- breiding sluit goed aan op de plannen voor de invoering van gescheiden inzameling in de hoogbouw (zie onder 3.2).

Ook bij de geplande herinrichting van milieuparkjes (enkele locaties per jaar) sorteren we op deze manier voor op de toekomst door hier extra containerposities te creëren om een eventuele uitbreiding met PMD en oud papier mogelijk te maken. Daarmee krijgen inwo- ners een aanvullende mogelijkheid om grondstoffen gescheiden aan te leveren. De milieuparkjes krijgen tegelijkertijd ook een nieuwe look-and-feel (onder meer nieuwe bestickering van de zuilen), waardoor ze herkenbaarder **én duidelijker voor de inwoners** worden. In hoofdstuk 5 (spoor motiveren) gaan we verder in op de informatievoorziening en uitstraling van de verschillende containers. Voor specifieke stromen die in kleinere hoeveel- heden vrijkomen, zoals kleine elektrische apparaten, creëren we eveneens een aanvullende brengmogelijkheid. Dat doen we met aparte brengvoorzieningen (zie 3.3).

Waar voorheen bij plaatsing van ondergrondse systemen voor restafval nog werd ingestoc- ken op 50 huishoudens per container, hanteren we bij de principes van omgekeerd inzame- len een norm van één systeem op 100 huishoudens. Dit sluit aan op de forse verlaging van de hoeveelheid restafval. Bij nieuwe plaatsingen gaan we tevens uit van een kleinere in- werptrommel om misbruik van grof huishoudelijk afval tegen te gaan (zie ook onder A 1.4.). In het tweede en derde kwartaal van 2017 wordt hiervoor een vervangings- en uitbreidings- plan opgesteld. De uitvoering zal in de tweede helft van 2017 haar beslag krijgen.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 1.1.1 Opstellen vervan- gings- en uitbreidingsplan, inclusief informatiebijeen- komsten	Q2 2017	Optimalisatie bestaande voorzieningen volgens prin- cipes van omgekeerd inza- melen; verdere verlaging hoeveelheid restafval (ca 2 kg/inw/jr); tevens bijdrage aan verhoging beeldkwal- teit straatbeeld	Geen. De kosten voor het vervangen van de contai- ners en het aanvullend plaatsen van grondstoffen- containers worden gedekt binnen de lopende dienst- verleningsovereenkomst (DVO) met ROVA. M.u.v. PMD: 7m ³
A 1.1.2 Vervangen onder- grondse verzamelcontai- ners restafval + plaatsen verzamelcontainers voor grondstoffen	Q3-Q4 2017		

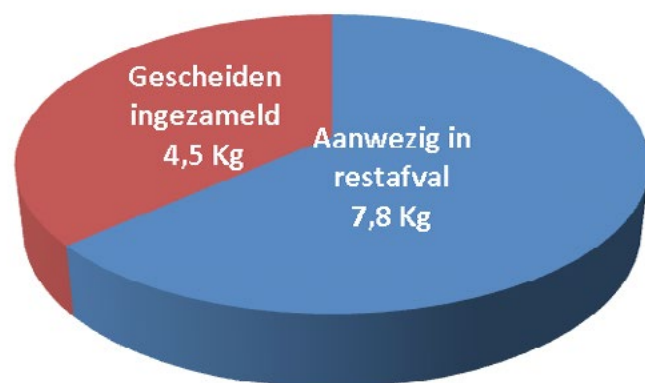
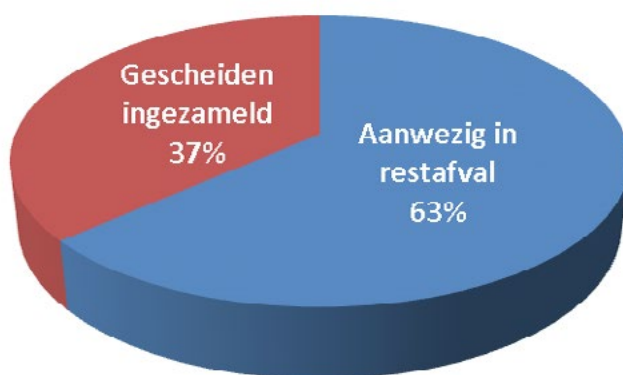
A 1.2 - Verbeteren textielinzameling

Doel en omschrijving

We willen de hoeveelheid textiel in het restafval verminderen. In het Zwolse restafval zit nog 8 kg textiel kg/inw/jr, het huidige scheidingsresultaat van 4,5 kg/inw/jr kan dus nog fors omhoog.

Totaal textiel 2016

In Zwolle wordt circa 600 ton textiel ingezameld (circa 5 kg/inw/jr), hoofdzakelijk via ondergrondse verzamelcontainers (500 ton per jaar). Naast de containerinzameling wordt textiel ook 3 keer per jaar huis-aan-huis ingezameld door charitatieve instellingen (op dit moment de Vereniging Paardrijden voor Gehandicapten Oost, VPGO). De sortering en vermarkting van het ingezamelde textiel vindt nu grotendeels plaats door Sympany die met de opbrengsten van textiel onder andere goede doelen steunt. Sympany vergoedt de kosten van de exploitatiekosten van de ondergrondse textielcontainers.

Circa 200 ton vanuit de Zwolse textielcontainers wordt met het oog op verkoop in de eigen winkel uitgesorteerd door Kringloop Zwolle. Daarbij zet Kringloop Zwolle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in. De markt van tweedehands textiel staat onder druk door verslechterde toegang tot traditionele afzetgebieden en lage prijs van niet-gerecyclede

grondstoffen (“virgin-materialen”). Ook de transparantie over de precieze bestemming na sortering is een actueel vraagstuk.

Acties

De komende periode intensiveren wij de textielinzameling en gaan we na hoe we meer hergebruik en transparantie in de keten kunnen realiseren en de inzet van sociale werkgelegenheid daarbij kunnen stimuleren. Hiertoe worden de onderstaande acties ondernomen.

Verhogen gescheiden ingezamelde hoeveelheden textiel

- Communicatie-acties. Bij veel inwoners is niet bekend dat naast herdraagbare kleding ook kapot en huishoudelijk textiel, zoals lakens en gordijnen, ingezameld en gerecycled kan worden. Rond de wisseling van seizoenen, als veel mensen met hun garderobe bezig zijn en hun kasten opruimen, besteden we extra aandacht aan dit onderwerp (onder meer publicaties in de lokale media over wat in de textielcontainer mag en hoe het textiel verwerkt wordt).
- Textielcontainers. De inwerpzuilen van ondergrondse textielcontainers worden gemoderniseerd en daar waar nodig plaatsen we extra textielcontainers. Daarvoor wordt eerst een inventarisatie uitgevoerd. Het legen van de containers wordt vanuit efficiencyoverwegingen volledig door ROVA ter hand genomen. Hierdoor kan ROVA sneller acteren op meldingen over bijvoorbeeld volle textielcontainers.
- Huis-aan-huis-inzameling. Bij de huis-aan-huis-inzameling wordt ingezet op meer communicatie met name door de inzet van nieuwe inzamelzakken met daarop het logo van Zwolle Zonder Afval en heldere informatie over welk textiel hierin mag worden aangeboden. Dit punt is specifiek aangedragen door ClubCele als verbeterpunt.

Meer grip op sortering en hergebruik

- De lokale sortering van textiel bij Kringloop Zwolle, met inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, wordt voortgezet. Als dit verder in de keten meerwaarde oplevert en haalbaar blijkt dan breiden we het concept om textiel lokaal te sorteren en her te gebruiken uit ("local for local").
- In ROVA-verband onderzoeken we de mogelijkheden om meer grip te krijgen op de kwaliteit van sortering, transparantie in de keten en social return. Op basis van dit onderzoek komen we met nadere voorstellen over hoe we enerzijds meer grip op sortering en hergebruik kunnen krijgen en anderzijds invulling kunnen blijven geven aan lokale en charitatieve doelstellingen.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 1.2.1 Communicatie-acties "Hou meer textiel apart"	Vanaf 2018	De hoeveelheid gescheiden ingezameld textiel stijgt van circa 5 kg/inw/jr naar 7 kg/inw/jr. De hoeveelheid restafval neemt daarmee met circa 2 kg/inw/jr af.	Kan onder de huidige marktcondities kostenneutraal worden doorgevoerd. De precieze kostenconsequenties zijn echter afhankelijk van de prijsontwikkeling op de textielmarkt.
A 1.2.2. Optimaliseren inzameling containerinzameling: Inventarisatie textielcontainerlocaties (voldoende, goede plek?) • Vervangen inwerpzuilen ondergrondse containers • Inzameling door ROVA	Vanaf Q1 2018 Q3 2017 Vanaf Q1 2018		
A 1.2.3 Doorzetten en intensiveren huis- aan-huis-inzameling textiel door charitatieve instellingen, in overleg met inzamelaars introduceren nieuwe textielzakken	Doorlopend		
A 1.2.4 Doorzetten en waar mogelijk uitbreiden van lokale textielsortering met inzet van sociale arbeid	Doorlopend		
A 1.2.5 Onderzoek en plan van aanpak "grip op textielketen"	Q4 2017		

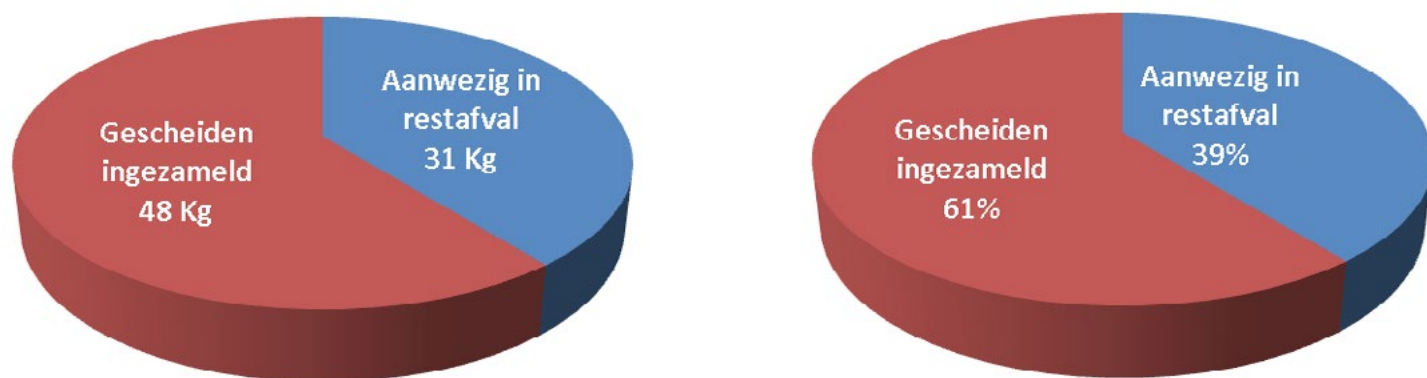
A1.3 - Inzameling oud papier

Doel en omschrijving

Op dit moment wordt circa 50 kg oud papier per inwoner per jaar gescheiden ingezameld, hoofdzakelijk huis-aan-huis met de blauwe minicontainers (180 liter). Door de invoering van de gescheiden inzameling in de hoogbouw en diverse communicatieacties (zie ook spoor B) kan deze hoeveelheid verder stijgen. In het restafval zit nog 31 kg oud papier. De ruimte voor verbetering is met name aanwezig bij de hoogbouw.

Totaal oudpapier 2016

Naast verhoging van het inzamelresultaat ligt er een opgave om vorm te geven aan een andere rol van scholen en verenigingen. Van oudsher zijn diverse verenigingen, kerken en scholen betrokken bij de inzameling van oud papier. Destijds verzorgden deze organisaties de feitelijke inzameling, nu zetten ze (in beperkte mate) correctors in bij de inzameling van papier door ROVA (vrijwilligers die meelopen om de minicontainers aan de weg recht te zetten). De verenigingen ontvangen een vergoeding per ton voor de hoeveelheid ingezameld oud papier in hun inzamelgebied. Wij keren deze vergoedingen uit aan de verenigingen, op basis van de door ROVA teruggekoppelde tonnages.

Acties

Alternatieve inzet verenigingen

De inzameling van oud papier met minicontainers vindt met zijladers plaats. Het rechtzetten van containers is feitelijk niet meer nodig. In deze lijn stoppen we in de loop van 2018 (bij afloop van bestaande overeenkomsten) met de inzet van vrijwilligers bij de minicontainerinzameling van oud papier. Daardoor vervalt de vergoedingsbasis voor de betrokken verenigingen en scholen. De huidige regeling wordt gedurende een overgangperiode van drie jaar getrapt afgebouwd. De looptijd van de huidige contracten wordt daarbij gerespecteerd.

Vervolgens wordt een nieuwe regeling opgesteld in de vorm van een fonds van waaruit, met inachtneming van nader uit te werken kaders, maatschappelijke initiatieven van verenigingen en scholen kunnen worden ondersteund. Deze maatschappelijke initiatieven zijn gericht op de inzameling van (zwerf)afval en grondstoffen en/of het schoon, heel en veilig houden van de (omgeving van) inzamelvoorzieningen. Denk daarbij aan het adopteren van containerlocaties, het organiseren van opruimacties of het ondersteunen van afvalinzameling bij ouderen en mensen die slecht ter been zijn. Voor het nieuwe vergoedingensysteem hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De nieuwe regeling wordt opengesteld voor alle verenigingen.
- Het huidige vergoedingsbedrag (circa €180.000, -) geldt als maximum. Als er veel waardevolle initiatieven zijn en het budget niet voldoende blijkt, bekijken we of aanvullend budget vrijgespeeld kan worden.
- De beoordeling van voorstellen vindt plaats op basis van nog uit te werken heldere criteria en voorwaarden, waaronder:

- Aantoonbare maatschappelijke bijdrage: de activiteiten moeten een positieve bijdrage leveren aan de doelen van dit Uitwerkingsplan.
- Continuïteit: de maatschappelijke tegenprestatie moet zich over een periode van minimaal een jaar uitstrekken en de vereniging of school moet aannemelijk maken dat ze de geplande inzet ook daadwerkelijk kan leveren.
- Commitment: de vereniging of school committeert zich aan het maatschappelijk initiatief.
- De middelen worden verdeeld op basis van de ureninzet van vrijwilligers van de betreffende vereniging of school.

Na het vaststellen van dit uitwerkingsplan werken we de voorwaarden en uitgangspunten, de spelregels voor verdeling van middelen en de consequenties voor de uitvoering in de tweede helft van 2017 verder uit.

Efficiëntere inzameling

Het stopzetten van de inzameling door scholen en verenigingen biedt de mogelijkheid om de inzamelgebieden voor oud papier aan te passen. De huidige inzamelgebieden voor oud papier zijn historisch bepaald, op basis van de aan verenigingen toegewezen gebieden. Vanuit de inzamellogistiek en de daarmee gepaard gaande kosten is dit verre van optimaal. ROVA kan nu namelijk niet gebiedsoverschrijdend inzamelen, maar moet afvoeren en uitwegen na het rijden van een specifiek gebied, zodat aan de betreffende vereniging de bij dat gebied behorende tonnages kunnen worden verrekend. Door niet meer per inzamelgebied te werken, kan een logistieke besparing van circa € 30.000 (circa € 0,55 per huishouden) gerealiseerd worden. Deze wijziging en besparing leggen we in de dienstverleningsovereenkomst met ROVA vast.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 1.3.1 Doorzetten huis-aan-huis-inzameling oud-papier en invoeren oud papierinzameling bij de hoogbouw (zie A2)	2018-2019	De restafvalreductie schatten we in op circa 3 kg/inw/jr. Dit is exclusief het inzamelresultaat van de gescheiden inzameling in de hoogbouw.	Het totale effect van de activiteiten (logistieke besparing en reductie restafval) leidt tot een besparing van circa € 1,60 per huishouden per jaar.
A 1.3.2 Aanpassen inzamelgebieden en -logistiek: <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen inzamelplan • Invoering 	Q3-Q4 2017 Q1 2018		
A 1.3.3 Uitwerken voorstel verrekening papiervergoeding	Q3-Q4 2017		

A1.4 Chipperen minicontainers buitengebied

Doel en omschrijving

Wij willen het containerbestand op orde hebben. Vanwege de lage bebouwingsdichtheid bieden de huishoudens in het buitengebied van de gemeente Zwolle hun restafval aan in minicontainers (circa 1.600 huishoudens). Het chipperen van minicontainers maakt een betere registratie en monitoring mogelijk en helpt – zo wijzen de ervaringen elders uit – om misbruik tegen te gaan (bijvoorbeeld meerdere containers op een adres, bedrijfsmatig afval dat als huishoudelijk afval wordt aangeboden, container aanbieden terwijl er geen afvalstoffenheffing wordt betaald). Een bijkomend voordeel is dat de containers door het plaatsen van een chip voorbereid zijn voor de invoering van een prijsprikkel.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 1.4.1 Chipperen minicontainers buitengebied	Vanaf 2018	Door het tegengaan van misbruik (bedrijfsmatig afval) wordt een beperkte daling in de hoeveelheid restafval per inwoner bereikt. Omdat het aantal huishoudens in het buitengebied beperkt is, zal deze daling geen noemenswaardig effect hebben op de gemiddelde hoeveelheid restafval in Zwolle.	Kostenneutraal: de investerings- en plaatsingskosten van de chips worden terugverdiend door lagere inzamel- en verwerkingskosten. Wel moet er rekening worden gehouden met beperkte eenmalige kosten voor het plaatsen van de chips.

A1.5 Verkleinen inwerptrommels OGV restafval naar 60 liter

Doel en omschrijving

Een groot deel van de ondergrondse verzamelcontainers voor restafval in de gemeente Zwolle is voorzien van inwerptrommels met een inhoud van 80 liter. Gangbaar voor huishoudelijk restafval is een inwerptrommel van 60 liter. Deze inhoudsmaat wordt overal in ROVA-gebied toegepast. De keuze van 80 liter in Zwolle komt voort uit het gegeven dat de ondergrondse containers in Zwolle als eerste in de Zwolse binnenstad zijn toegepast en daar vanwege het gezamenlijk gebruik door bedrijven (bedrijfsafval) destijds is gekozen voor een grotere inwerptrommel. Het formaat van 80 liter is later ook toegepast in de Zwolse woonwijken.

In de afgelopen jaren is gebleken dat de grotere inwerptrommel bij de inzameling van huishoudelijk restafval gemakkelijk aanleiding geeft om naast huishoudelijk restafval ook grof huisvuil en grof tuinafval in de ondergrondse container te deponeren. Dit is een onwenselijke situatie omdat deze systemen daarvoor niet zijn aangelegd. In de tweede fase van de implementatie van omgekeerd inzamelen (Zwolle Zuid) en bij reguliere vervanging van afgeschreven containers is de kleinere inwerptrommel van 60 liter. We krijgen geen klachten van de gebruikers dat 60 liter te klein is. Om het storten van grof huishoudelijk afval te ontmoedigen, worden de resterende 80 liter containers versneld omgebouwd naar 60 liter trommels.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 1.5.1 Voorbereiden vervanging inwerptrommels	Q1 2018	Daling restafval in de ondergrondse verzamelcontainers met circa 10 kg/inw/jr. Waarschijnlijk zal een groot deel van dit afval dan als grof huishoudelijk afval worden ingezameld (verschuiving naar grofvuilservice en milieubrenghstation). Het netto-effect ramen we op 1 à 2 kg/inw/jr minder restafval. Nevenvoordeel van het brengen naar het milieubrenghstation is dat hier een betere scheiding kan plaatsvinden tegen lagere kosten.	Beperkte kostenstijging van € 0,70 per huishouden per jaar. De vervangingskosten van de trommels worden ten dele terugverdiend uit de besparingen op de verwerkings- en logistieke kosten.
A 1.5.2 Implementatie	Vanaf Q2 2018		

3.2 A2 - Realisatie voorzieningen hoog- en compacte bouw

Doel en omschrijving

De laatste fase van de uitrol van omgekeerd inzamelen spitst zich toe op de hoogbouw en compacte bouw¹. Wij zorgen bij deze woningen voor extra voorzieningen, zodat bewoners ook hier de mogelijkheid hebben hun afval en grondstoffen goed en makkelijk gescheiden te kunnen aanbieden.

Conform het visiedocument faciliteren we de hoogbouw en compacte bouw in Zwolle met inzamelvoorzieningen voor oud papier, PMD en (optioneel) GFT (groente, fruit- en tuinafval). Deze inzamelvoorzieningen plaatsen we op korte loopafstand van het complex. We bieden bewust hoge service, we beseffen dat het voor mensen in de hoogbouw niet eenvoudig is om de verschillende grondstoffen binnenshuis gescheiden te bewaren.

Op landelijk niveau liggen geen panklare oplossingen klaar hoe de hoogbouw het beste bediend kan worden. De ervaringen bij andere grote gemeenten maken duidelijk dat er in de keuze van inzamelsystemen vooral maatwerk nodig is. Wel laten landelijke voorbeelden en ervaringen in ROVA-gebied zien dat in de hoogbouw goede resultaten kunnen worden gehaald met de inzameling van oud papier en PMD. Bij GFT zijn de ervaringen beduidend minder positief. Door het ontbreken van tuinen is het aanbod GFT veel lager, de respons doorgaans mager, de kwaliteit van ingezameld GFT laag en de inzamelkosten per ton hoog. Veel hangt af van het draagvlak onder bewoners: als een groot deel van de bewoners van een hoogbouwcomplex mee wil doen, kan de gescheiden inzameling van GFT bij zo'n complex wel succesvol worden ingevoerd.

¹ Met compacte bouw doelen we op woningen waar onvoldoende ruimte bij de woning is om minicontainers te plaatsen. Hierbij gaat het om (boven)woningen in binnensteden/winkelcentra, patiowoningen en laagbouwwoningen (zonder achterom) in sterk verstedelijkte omgeving (bijvoorbeeld Asendorp).

Wij kiezen er daarom voor om standaard voorzieningen voor PMD en oud papier te realiseren en de gescheiden inzameling van GFT op basis van vrijwilligheid te faciliteren. Voor GFT worden alleen voorzieningen geplaatst bij die locaties waar voldoende draagvlak is bij bewoners (bijvoorbeeld: waar 50% van de adressen in een hoogbouwcomplex GFT gescheiden wil aanbieden).

Resultaten onderzoek

Bijna 19.000 huishoudens wonen in hoogbouwcomplexen of compacte laagbouw zonder ruimte om containers in de eigen tuin te plaatsen. Om te komen tot een aanpak hebben we een analyse gemaakt van alle hoogbouw en compacte laagbouw in de stad. Hieruit komt een divers beeld uit naar voren. Het grootste deel van de hoogbouw in Zwolle kent een grote spreiding en heeft een kleinschalig karakter (zie figuur hieronder). Vijfendertig procent maakt geen deel uit van een complex, maar betreft losse adressen (bijvoorbeeld een losse bovenwoning of een woning in Assendorp zonder achterom). Van de 471 appartementencomplexen met meerdere adressen hebben er 400 (85%) minder dan 50 adressen. Het betreft dus vooral kleine complexen. Dit overwegend kleinschalige karakter heeft grote invloed op de inzamelsystemen die (kunnen) worden gekozen.

We hebben met ROVA verschillende inzamelsystemen voor de Zwolse hoog- en compacte bouw doorgerekend. Gekeken is naar ondergrondse systemen, bovengrondse voorzieningen en naar individuele voorzieningen. Uit dit onderzoek komen twee hoofdzaken naar boven:

- Standaard (overal) ondergrondse voorzieningen plaatsen voor PMD en oud papier zorgt voor een grote kostenstijging van circa € 17 per huishouden. Daar komt bij dat er op een aantal plaatsen simpelweg geen ruimte is om ondergrondse verzamelcontainers te plaatsen.
- (Bovengrondse) verzamelcontainers zijn lastig inpasbaar in een omgeving met veel kleinschalige, verspreid liggende, hoogbouw. Er ontstaat overcapaciteit, het grote aantal bovengrondse containers heeft een ontsierend effect op het straatbeeld en er ontstaan problemen door vermenging met de laagbouw.

Onze conclusie: één standaardsysteem in de hoogbouw is niet voldoende, maatwerk is onontkoombaar.

Acties

We gaan de gescheiden inzameling in de hoogbouw en compacte bouw als volgt faciliteren:

Hoogbouw-categorie	Omvang	Systeem
Grote complexen: > 100 adressen (afb.1)	26 complexen	Ondergrondse verzamelcontainers oud papier en PMD* (tenzij geen geschikte plek, dan bovengronds)
Middelgrote complexen: 51-100 adressen	43 complexen	Ondergrondse verzamelcontainers oud papier en PMD* (tenzij geen geschikte plek, dan bovengronds)
Kleine complexen: 1 – 50 adressen (afb.2)	402 complexen	Losse inzameling van oud papier en PMD* (met zakken), hoogfrequent (minimaal 1 x per 2 weken) (op aanvraag is maatwerk mogelijk in de vorm van gedeelde minicontainers)
Losse adressen compacte bouw (afb.3)	3210 adressen (o.a. Assendorp, Diezerpoort**)	Ondergrondse verzamelcontainers oud papier en PMD* verspreid door de wijk, gecombineerd met bestaande milieuparkjes.

* GFT, bij voldoende deelname, via een bovengrondse verzamelcontainer, in de compacte bouw of bij kleine complexen eventueel met gedeelde minicontainer(s). De GFT-inzameling wordt mogelijk ondersteund met praktische inzamelmiddelen.

** de bebouwing en het stratenpatroon in deze wijken/buurtten is dermate compact dat losse inzameling van oud papier en PMD vanwege de beperkte ruimte niet haalbaar is.

(afb.1)

**Grote complexen:
> 100 adressen**

	Restafval	Wegbrengen naar Ondergrondse container
	PMD	Verzamelcontainer Bij complex
	GFT	Optioneel container bij complex
	Oud papier	Verzamelcontainer bij complex

(afb.2)

**Kleine complexen:
1 – 50 adressen**

	Restafval	Wegbrengen naar Ondergrondse container
	PMD	Zak , 1x per 2 weken Inzameling bij complex
	GFT	Optioneel Gedeelde minicontainer
	Oud papier	Los ,1x per 2 weken Inzameling bij complex

(afb.3)

**Losse adressen
compacte bouw**

	Restafval	Wegbrengen naar Ondergrondse container
	PMD*	Ondergrondse Container
	GFT	Optioneel Gedeelde minicontainer
	Oud papier *	Ondergrondse Container

* Via milieuparkjes verspreid door de wijk

We onderkennen dat de losse inzameling van grondstofstromen in de kleinschalige hoogbouw niet ideaal is, al reiken we aan inwoners van de kleinschalige hoogbouw speciale zakken voor PMD (gemaakt uit gerecycled PMD) uit. Op de inzameldag zelf (een keer per twee weken) leidt dit tot een minder fraai straatbeeld met PMD-zakken en dozen/stapels oud papier. Voor de inwoners betekent dit dat ze hun oud papier en PMD binnen moeten bewaren, terwijl daar niet altijd ruimte voor is. Voor oud papier zijn de inwoners dit al gewend. We beperken het 'bewaren' tot een minimum door de grondstoffen in een hoge frequentie in te zamelen. Dit werkt voor oud papier direct serviceverhogend, omdat deze fractie nu 1 keer per 4 weken wordt ingezameld. Daarnaast kunnen bewoners in de hoog- en compacte bouw de milieuparkjes nog als achtervang gebruiken, bijvoorbeeld als ze de grondstoffen al eerder kwijt willen. Tot slot bieden we bewoners in de kleinschalige hoogbouw maatwerk. Zij kunnen, op aanvraag, voor gezamenlijk gebruik een of meerdere minicontainers delen. Hier horen natuurlijk wel een aantal voorwaarden bij: plaatsing in of direct bij het complex, het beheer moet geregeld zijn en de containers moeten tijdig op de inzamelroute worden geplaatst.

Tegenover de hier genoemde nadelen staan meerdere doorslaggevende voordelen voor deze "losse" manier van inzamelen bij kleinschalige hoogbouw: de kwaliteit van de grondstoffen is hoger en beter controleerbaar, de kosten zijn aanzienlijk lager en het systeem is snel en eenvoudig in te voeren. Dit laatste maakt dit systeem ook veel flexibeler, doordat het eenvoudiger is van een losse inzameling naar een collectieve voorziening over te stappen dan andersom. Deze flexibiliteit is van belang, omdat op termijn een beloningssysteem

wordt ingevoerd (zie hoofdstuk 5). Daardoor stijgt de hoeveelheid oud papier, PMD en GFT die gescheiden aangeboden wordt en neemt de efficiëntie van inzameling met verzamelcontainers toe.

We rollen de inzamelsystemen in fasen en per wijk of clusters van hoogbouwcomplexen uit. In overleg met bewoners, woningcorporaties en verenigingen van eigenaren (vve's) stellen we van tevoren locatieplannen op. In dit proces betrekken we de inwoners en peilen we ook de interesse voor gescheiden inzameling van GFT. Ook onderzoeken we, conform onze toezegging over de loopafstanden naar ondergrondse verzamelcontainers in "vergrijzende gebieden"², de mogelijkheden om mindervalide mensen te faciliteren bij het aanbieden van restafval en grondstoffen. We zien hier een rol voor verenigingen en andere maatschappelijke organisaties, als alternatief voor de vergoeding die ze nu voor papierinzameling krijgen.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 2.1 Opstellen locatieplannen (per wijk, complex of inzamelsysteem), inclusief informatiebijeenkomsten en aandacht voor mindervaliden	Q3 2017 – Q3 2018	Invoering van de gescheiden inzameling in de hoogbouw levert Zwollebreed naar verwachting circa 5 kg/inw/jr reductie van restafval op. Het service-effect is positief en voor alle inwoners van Zwolle gelijk. Ook de inwoners in de hoogbouw krijgen voorzieningen om mee te doen aan de gescheiden inzameling van grondstoffen.	De extra kosten bedragen netto circa € 7,00 per huishouden, structureel. Daarnaast is sprake van een vergelijkbaar bedrag aan eenmalige kosten, onder meer voor civieltechnische werkzaamheden en plaatsingskosten verzamelcontainers.
A 2.2 Gerichte communicatie naar hoogbouw-bewoners (ook per wijk, complex of inzamelsysteem) i.s.m. woningbouwverenigingen en verenigingen van eigenaren	Q4 2017 – Q4 2018		
A 2.3 Uitrol verzamelcontainers en individuele voorzieningen	Q1 2018 – Q4 2019		

3.3 A3 Nieuwe/aanvullende systemen gericht op restafvalreductie

A 3.1 - Decentrale brengvoorzieningen

Doel en omschrijving

Bepaalde (recyclebare) stromen zoals kleine elektrische apparaten, KCA (klein chemisch afval), frituurvet, harde kunststoffen, EPS (piepschuim), vlakglas en hout, belanden nu nog te vaak bij het restafval. Bewoners geven aan dat het milieubringstation op Hessenpoort voor deze “kleine” stromen (qua omvang en hoeveelheden) te ver weg is en dat er daardoor veel bruikbare en recyclebare materialen bij het restafval belanden. We willen daarom graag dat er decentrale brengvoorzieningen op stadsdeelniveau worden gerealiseerd³.

Resultaten onderzoek

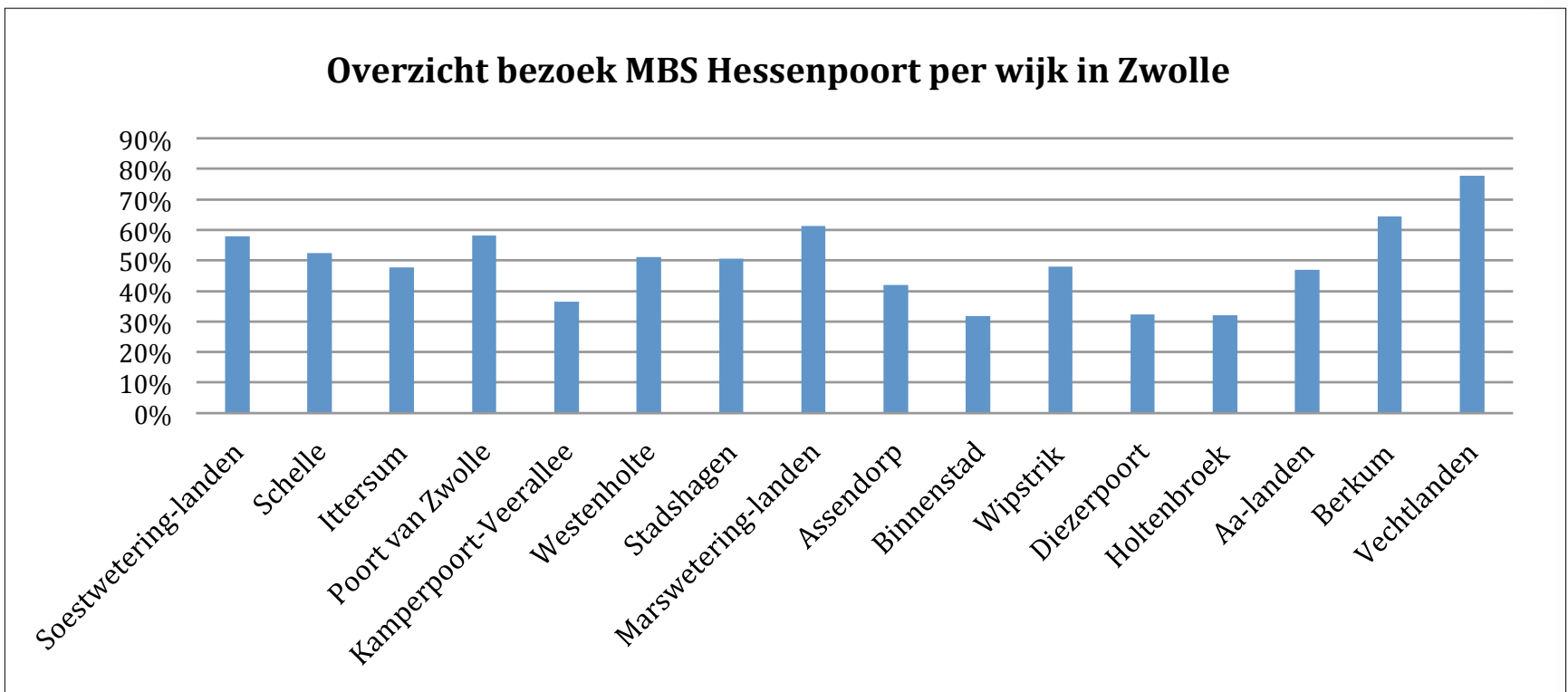
Analyse gebruik milieubringstation (MBS)

Voordat we een keuze voor een systeem maken is het belangrijk om de feiten goed in beeld te hebben. ROVA heeft het bezoek van het milieubringstation op Hessenpoort geanalyseerd. Daaruit blijkt dat de afstand tot het milieubringstation niet direct effect heeft op de mate waarin er gebruik van wordt gemaakt. Inwoners uit wijken die verder weg liggen (bijvoorbeeld Stadshagen en Schelle) komen bijvoorbeeld vaker naar het milieubringstation dan inwoners uit dichterbij gelegen wijken (bijvoorbeeld Holtenbroek en Diezerpoort). Demografische factoren lijken bepalender te zijn dan de afstand tot het milieubringstation. Evengoed geven inwoners aan behoefte te hebben aan een brenglocatie dicht bij huis waar men kleine hoeveelheden naar toe kan brengen.

³ Motie decentrale afvalbringstations, M12-4.

Het percentage geeft aan welk deel van de inwoners van een wijk op jaarbasis gebruik maakt van milieubrengstation (aantal bezoeken vanuit een wijk gedeeld door het aantal inwoners van een wijk).

In hoeverre zijn er al inzamelpunten?

Aanname onder het idee van decentrale brengvoorzieningen is dat er voor de bedoelde kleinere stromen geen inzamelsystemen zijn. Dit blijkt niet helemaal waar te zijn. Uit een uitgevoerde inventarisatie blijkt dat ongeveer de helft van de genoemde stromen al decentraal kan worden ingezameld. Kleine elektrische apparaten kunnen bijvoorbeeld bij 23 locaties in Zwolle worden ingeleverd, voor frituurvet zijn 10 inzamelpunten bekend. Voor harde kunststoffen, EPS en hout zijn op dit moment geen decentrale brengpunten. De bestaande

brengpunten zijn onvoldoende bekend bij de Zwollenaren. We gaan daarom in ieder geval een digitale kaart maken waarop alle inzamelpunten te zien zijn en deze in de communicatie rondom Zwolle Zonder Afval een belangrijke rol geven.

Aanpak

Bij de uitwerking van de decentrale brengvoorzieningen richten we ons nadrukkelijk niet op de bulk van de grof huishoudelijke afvalstoffen die nu op het milieubrengstation worden ingezameld. Hiermee volgen we motie M12-4 waarin ook nadrukkelijk is bepaald dat niet wordt beoogd dat er straks 5 minimaal gelijkwaardige afvalbrengstations in Zwolle komen. Dit zou onrealistisch zijn, zowel uit oogpunt van benodigde ruimte voor vergunde bedrijfslocaties als uit kosten oogpunt. Als oplossing realiseren we inzamelvoorzieningen, bedoeld voor kleine hoeveelheden, op zogenaamde hotspots. Dit zijn druk bezochte plaatsen waar inwoners toch al naar toe gaan, zoals winkellocaties en bestaande locaties voor glas- en textielinzameling. Hiermee wordt de zichtbaarheid vergroot en komen er automatisch veel bezoekers. De beschikbaarheid van deze voorzieningen hoeft niet permanent te zijn, aangezien de aard van de afvalstoffen maakt dat deze niet dagelijks bij inwoners ontstaan. Daarom gaan we uit van een mobiele voorziening, een grondstoffenwagen- of bus, die in een bepaalde frequentie op vaste, druk bezochte, standplaatsen staat. We zoeken nog naar een pakkende naam voor deze mobiele voorziening.

Het onderzoek heeft de volgende “succesvoorwaarden” opgeleverd die sterk bepalend zijn voor de te behalen resultaten met een mobiele brengvoorziening:

- Koppeling aan een bestaande voorziening. Als die er niet is, wordt een mobiele brengvoorziening al snel erg duur.
- Plaatsing op hotspots (drukbezochte plaatsen) op vaste momenten in een vaste frequentie. Hiermee wordt de zichtbaarheid vergroot en komen er automatisch veel bezoekers.

Acties

- Op de eerste plaats brengen wij de bestaande brengpunten voor kleine stromen (elektrische apparaten, frituurvet, batterijen) beter onder de aandacht van de Zwollenaren. Hiervoor gaan we gerichte communicatie-acties opzetten en uitvoeren.
- Specifiek voor stromen als EPS, harde kunststoffen, vlakglas en hout realiseren we een aanvullende brengvoorziening bij bijvoorbeeld kringloopwinkel of bouwmarkten. De mogelijkheden hiervoor gaan we samen met (onder meer) de kringloopwinkel onderzoeken.
- We introduceren een mobiele brengvoorziening die elke week op een andere plek in de stad staat en waar mensen de hiervoor genoemde kleine stromen (aangevuld met in ieder geval textiel en KCA) kunnen brengen. We werken de precieze vorm en inrichting van de mobiele voorziening nader uit in een invoeringsplan. Hierin werken we ook de locaties en momenten uit waar(op) de brengvoorziening ingezet wordt. We gaan uit van twaalf locaties verspreid over de stad, op drukbezochte plekken als winkelcentra en weekmarkten.

- De KCA-inzameling wordt in dit nieuwe brengsysteem geïntegreerd. In plaats van het huidige op-afroep-systeem met de KCA-bus, kunnen mensen hun KCA brengen naar de mobiele brengvoorziening.
- Naast de inzet van de mobiele voorziening op vaste plekken en in een vaste frequentie, bieden we organisaties als kringloopwinkels, repaircafe's en bouwmarkten de mogelijkheid om de brengvoorziening op afroep in te zetten (bijvoorbeeld bij een open dag, of als sprake is van een bijzondere actie).

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 3.1.1 Opstellen kaart met inzamel-punten voor bijzondere stromen + communi-catie	Q2-Q3 2017	Verbeterde communi-catie en invoering van een mobiele brengvoor-ziening leveren naar verwachting een bescheiden bijdrage aan de verdere reductie van restafval (1 à 2 kg per inwoner). Het serviceni-veau richting Zwolse in-woners wordt verhoogd, terwijl invoering niet of beperkt tot een net-to-kostenstijging leidt.	De kosten van de mobiele breng-voorziening kunnen worden gedekt binnen de huidige dienst-verleningsover-eenkomst met ROVA voor de KCA-inzameling.
A 3.1.2 Bekendmaking + communiceren van bestaande inzamel-punten	Q3-Q4 2017		
A 3.1.3 Inzamel-punt hout, vlakglas, kunst-stoffen en EPS bij kringloopwinkel	Q3-Q4 2017		
A 3.1.4 Opstellen invoeringsplan mobiele brengvoorziening	Q3 2017		
A 3.1.5 Stadsbrede uitrol mobiele breng-voorziening	Vanaf Q1 2018		
A 3.1.6 Evaluatie + eventuele bijstelling	Q3-Q4 2018		

A 3.2 Luierinzameling

Doel en omschrijving

Ruim 7% van het Zwolse restafval bestaat uit luiers en incontinentiemateriaal. Wij willen deze planperiode tot een gescheiden inzameling van deze fractie komen.

Acties

Op dit moment is er helaas nog geen andere verwerkingsmogelijkheid voor luiers operationeel dan verbranden met het restafval. Sommige gemeenten zamelen de luiers op dit moment wel apart in, maar deze worden vervolgens door het ontbreken van een verwerkingsmogelijkheid alsnog als restafval verbrand. Er lopen in Nederland verschillende initiatieven op het gebied van luierreycling, maar op dit moment zijn die nog niet operationeel. Wij zullen de ontwikkelingen actief volgen en met ROVA inzetten op samenwerking met andere regio's en overheidsbedrijven om te helpen stimuleren dat er een nieuwe verwerkingsmogelijkheid voor luiers en incontinentiemateriaal van de grond komt. In de pilot "belonen", die de tweede helft van dit jaar van start gaat, zullen wij speciale aandacht besteden aan hoe om te gaan met huishoudens waar veel luierafval vrijkomt.

Zodra de recyclingmogelijkheden beschikbaar zijn, werken wij een voorstel uit voor de gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal in heel Zwolle. Als een dergelijk systeem nog niet beschikbaar is wanneer belonen wordt ingevoerd, dan doen we een voorstel hoe we om willen gaan met de fractie luiers in relatie tot de financiële prikkel.

Actie	Planning	Beoogd effect / Financieel effect
A 3.2.1 Ontwikkelingen in luierreycling blijven volgen	Doorlopend	In dit stadium is er geen sprake van kosten- en/of restafvalreductie-effecten aangezien niet wordt gewijzigd in de dienstverlening.
A 3.2.2 Voorstel ontwikkelen voor stadsbrede gescheiden inzameling	Vanaf 2019	

3.4 A4 Preventie en hergebruik grof huishoudelijk afval

A 4.1 - Intensiveren samenwerking met kringloop

Doel en omschrijving

Kringloop Zwolle zamelt ongeveer 800 ton herbruikbare huisraad en goederen (“goedzooi”) in, dat is ongeveer 7 kg per inwoner op jaarbasis. Een groot deel van deze goedzooi wordt na sortering en eventuele reparatie opnieuw verkocht in de twee kringloopwinkels van Kringloop Zwolle. Wat niet verkocht wordt, wordt zoveel mogelijk opgesplitst in herbruikbare materialen ter recycling. Met Kringloop Zwolle hebben we contractuele afspraken om maximaal 5% van de inzameling als restafval af te voeren.

Acties

Wij zetten in op een versterking van de lokale kringloopactiviteiten. Dit doen we langs de volgende lijnen:

- De kringlooplocatie wordt mogelijk een inzamelpunt voor bepaalde stromen (zie A3) en een plek waar de mobiele brengvoorziening op gezette tijden staat. Dit zorgt ook voor meer toeloop naar en omzet bij de kringloopwinkel.
- Samenwerking en wederzijdse versterking in de communicatie over van “product naar product” (zie hoofdstuk 4).
- Onderzoeken van samenwerkingsmogelijkheden bij nieuwe stromen en activiteiten gericht op (hoogwaardig) hergebruik en/of inzet van social return.

Wij werken deze lijnen verder uit in een gezamenlijk actieplan van gemeente, ROVA en Kringloop Zwolle.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 4.1.1 Opstellen actieplan intensivering samenwerking kringloop, inclusief onderzoek inzamelpunt bijzondere stromen (zie A3)	Q4 2017 – Q1 2018	Toename product-hergebruik en inzet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Als de kringlooplocatie inzamelpunt voor bepaalde stromen wordt, zijn daarmee kosten gemoeid. Vooralsnog ramen we dat deze kosten beperkt zijn en binnen het contract met Kringloop Zwolle kunnen worden gedekt.
A 4.1.2 Uitvoeren actieplan	Vanaf Q2 2018		

A 4.2 - Inzamelservice grof huishoudelijk afval en grof tuinafval

Doel en omschrijving

Grof huishoudelijk afval (GHA) wordt in Zwolle gratis en onbeperkt qua frequentie (binnen 1 à 2 weken) aan huis opgehaald, via een op-afroep-systeem. Voor grof tuinafval (GTA) geldt een vergelijkbare service: het hele jaar door kan ROVA gevraagd worden om GTA op te komen halen en GTA kan door inwoners net zoals GHA gratis naar het milieubrengstation worden gebracht. Beide regelingen worden zeer gewaardeerd. Sinds de introductie van de tuinzak voor GTA in 2012 is het aantal keer dat hiervan gebruik wordt gemaakt sterk gestegen en zijn ook de ingezamelde hoeveelheden en daarmee ook de kosten fors toegenomen, zie onderstaande tabel. De kosten van de haalservice (GHA +GTA) zijn in de periode 2011-2016 verdubbeld: van € 150.000 in 2011 naar € 305.000 in 2016. Tweederde van deze kosten (ruim € 200.000) komt op het conto van de GTA-haalservice (tuinzak).

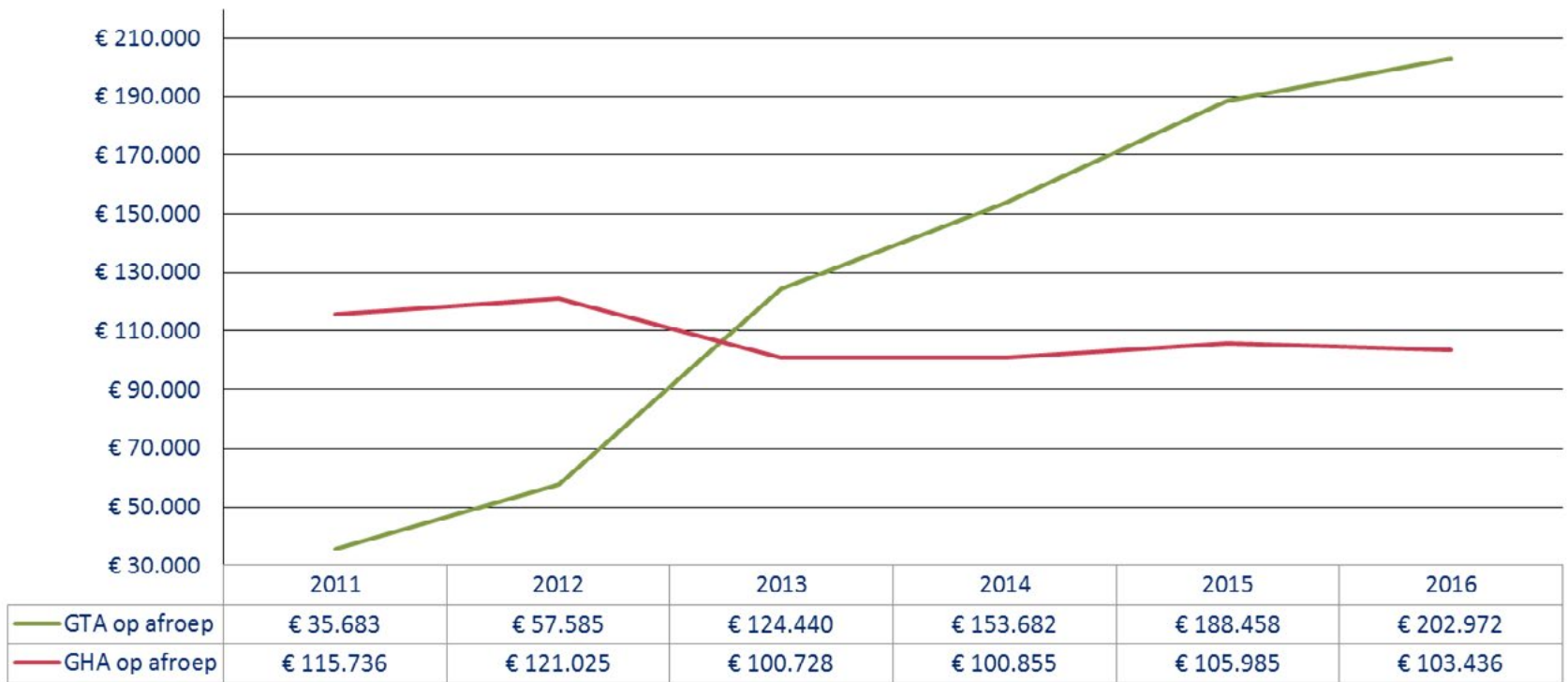
Omdat de regeling voor zowel het gratis ophalen van grof huishoudelijk als grof tuinafval heel erg wordt gewaardeerd, willen we deze regelingen in stand houden⁴, maar tegelijkertijd de kosten beter beheersen en waar mogelijk verminderen, zodat deze dienstverlening naar de toekomst gehandhaafd kan blijven.

Acties

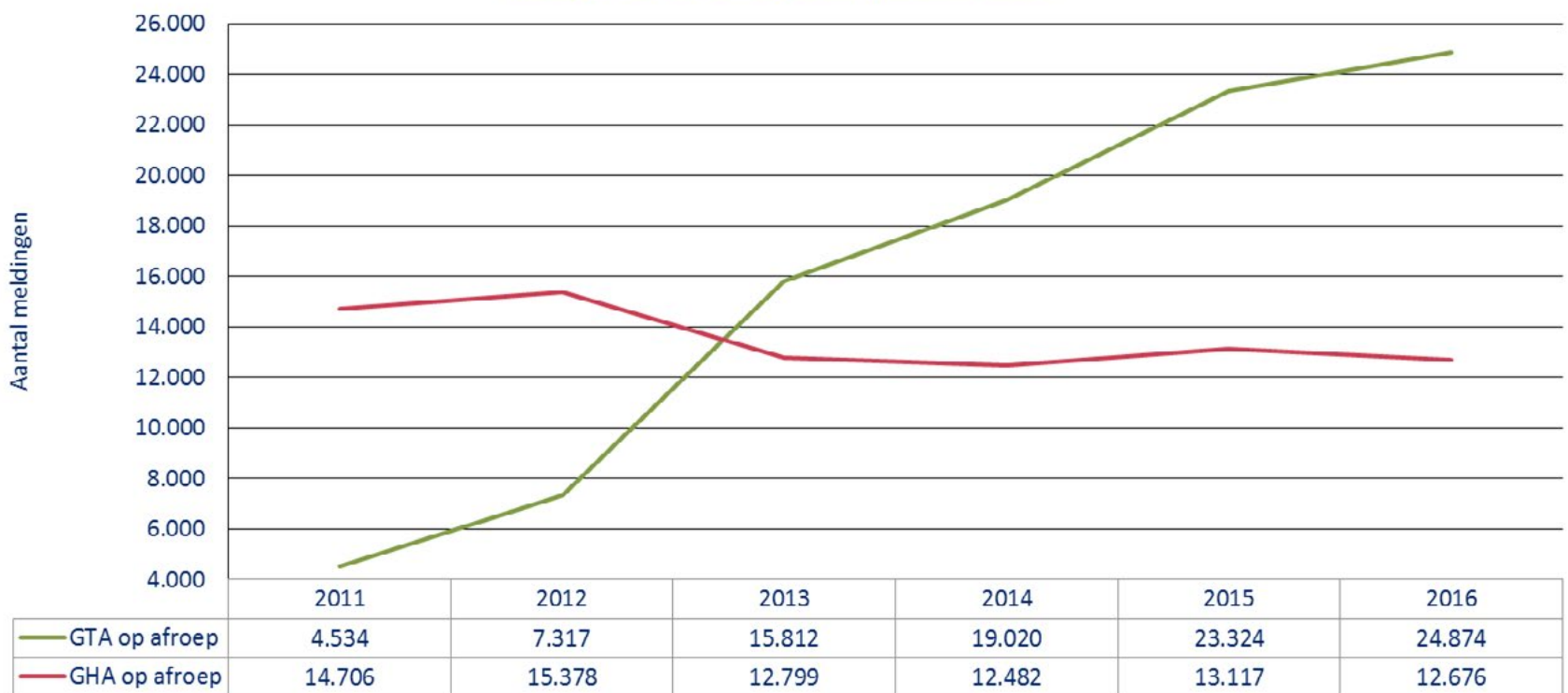
We willen een iets langere termijn hanteren waarbinnen het GHA wordt opgehaald. De huidige termijn van gemiddeld 1 en maximaal 2 weken wordt gewijzigd in gemiddeld 2 en maximaal 3 weken.

⁴ Motie M12-5 van SP en FC Ophalen grof huishoudelijk afval aan huis gegarandeerd.

Kosten meldingen GHA en GTA op afroep gemeente Zwolle

Meldingen GHA en GTA op afroep gemeente Zwolle

Dit leidt tot efficiëntere inzamelroutes en een beperking van de transportkilometers. De inwoner kan bij het aanmelden van het GHA via internet of via het klantcontactcentrum zelf de meest passende datum kiezen uit een aantal opties.

Voor de inzameling van GTA zetten we eerst in op aanvullende voorlichting en communicatie om daarmee onnodig gebruik van de regeling te voorkomen. Bij GTA kennen we piekperiodes in het voor- en najaar. Hiervoor is de tuinzak uitermate geschikt. Daarbuiten voldoet de groene minicontainer in de meeste gevallen. We gaan stimuleren om in die periodes de minicontainer te gebruiken en eventueel een grotere gft-container aan te vragen, om te voorkomen dat vaak halfllege tuinzakken worden aangeboden.

Aan het eind van 2019 worden de effecten van deze maatregelen geëvalueerd. Als hieruit blijkt dat deze maatregelen niet het gewenste effect hebben kan alsnog gekeken worden naar versoering van de regelingen. De aanlevering van GHA (tot 250 kilo per dag) en GTA op het milieubrengstation blijft, evenals het ophalen van GHA en GTA, gratis, tenminste tot de invoering van een financiële prikkel op het aanbieden van restafval. Op dat moment zal de tariefstelling voor de grofvuilservice en voor bepaalde stromen op het milieubrengstation moeten worden aangepast.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 4.2.1 Uitwerken optimalisering haalservice GHA + GTA	Q3 2017	Het doorvoeren van bovengenoemde aanpassingen in de haalservice heeft naar verwachting beperkte invloed op de totale hoeveelheid GHA en GTA die binnen de gemeente vrijkomt. Wel kan de verhouding halen - brengen wijzigen.	De kosten kunnen door de genoemde aanpassingen aanzienlijk dalen. Een daling van het aantal inzamelrondes met 25% levert een besparing op van circa € 77.000 op jaarbasis (€ 1,40 per huishouden structureel).
A 4.2.2 Doorvoeren van aanpassingen in haalservice	Vanaf Q1 2018	Er zal verhoudingsgewijs meer GHA en GTA gebracht worden. De afvalscheiding zal daardoor licht stijgen omdat de milieubrengstation meer mogelijkheden voor afvalscheiding biedt. De service verandert maar blijft op een hoog niveau, de haalservice aan huis van GHA en GTA blijft gegarandeerd.	

A 4.3 Stimulering producthergebruik (van product naar product)

Doel en omschrijving

In de lijn van product naar product spelen naast de kringloopwinkels ook repaircafe's, weggeefwinkels en andere initiatieven een belangrijke rol. Welke er zijn, wat ze wel en niet doen is bij veel inwoners nog onvoldoende bekend. Op het gebied van onderlinge samenwerking en gezamenlijke profilering valt nog veel winst te behalen.

Acties

We versterken de samenwerking in de kringloopketen en de samenwerking met onder meer repaircafe's en weggeefwinkels. Op de eerste plaats zetten we in op informatievoorziening naar inwoners. We maken een overzicht "waar zitten de repaircafe's en weggeefwinkels en wat doen ze"? Deze informatie zetten we op een praktische "grondstoffenkaart". Voor meer informatie over deze kaart en de verdere communicatie-acties verwijzen we naar hoofdstuk 4. Daarnaast gaan we in overleg met de repaircafe's over verdere samenwerking en gezamenlijke profilering.

Actie	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
A 4.3.1 Overzicht repaircafés op de "grondstoffenkaart" en informatievoorziening/communicatie-acties	Q3 2017	Deze activiteiten hebben geen direct effect op de reductie van restafval.	Geen kosteneffecten, voor uitvoering is capaciteit beschikbaar.
A 4.3.2 Overleg met repaircafés over samenwerking in kringloopketen en gezamenlijke profilering	Vanaf Q1 2018		

4. Activiteiten Spoor B: Motiveren

4.1 Inleiding

Communicatie maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van dit uitwerkingsplan. Bij veel activiteiten speelt communicatie een belangrijke rol. In spoor A zijn al diverse communicatie-acties opgenomen. Onze overkoepelende communicatiestrategie heeft als thema 'inzicht en overzicht'.

Meer inzicht in wat er gebeurt met gescheiden ingezamelde grondstoffen leidt tot een groter bewustzijn over afval en grondstoffen en een grotere bereidheid om mee te helpen aan Zwolle Zonder Afval. Daarnaast is overzicht belangrijk. Inwoners van Zwolle moeten weten waar ze welke grondstoffen en afvalstromen kunnen aanbieden, hoe de spelregels zijn en hoe de Zwollenaar daar aan kan bijdragen.

Onontbeerlijk in de communicatie is het zoeken naar samenwerking. Voor draagvlak, kennis en inspiratie. In het voortraject van het GGP zijn meerdere brainstorms, events, enquêtes en inspirerende gesprekken met de stad gehouden.

4.2 B1 Doorzetten bestaande communicatie- en educatieactiviteiten

Doel en omschrijving

Op verschillende manieren worden Zwollenaren, van jong tot oud, nu al geïnformeerd over het Zwolse grondstoffenbeleid en over de praktische kant van de inzameling en het milieubringstation. Ook wordt veel gedaan aan voorlichting en educatie richting scholen en andere doelgroepen. Deze activiteiten zetten we de komende periode door, waarbij we op onderdelen nieuwe accenten leggen.

Acties

ROVA klantcontactcentrum

Het ROVA klantcontactcentrum is het adres voor inwoners van Zwolle voor vragen over afval, grondstoffen en de diensten van ROVA. Het klantcontactcentrum is op verschillende manier te bereiken: telefonisch, via e-mail, een formulier op de website, Facebook, chat, Twitter, en sinds 2017 ook via WhatsApp. Het klantcontactcentrum is sinds 1 januari 2017 nog ruimer bereikbaar: elke werkdag van 8.00 tot 20.00 uur en op zaterdag van 10.00 tot 15.00 uur. Ook hier is de service reeds verhoogd.

ROVA app

Veel informatie voor bewoners is te vinden op de Rova app voor Android en Apple. De app waarschuwt bijvoorbeeld wanneer de container aan de straat kan worden gezet en geeft informatie over de diverse afvalstromen. De dienstverlening via de app wordt verder uitgebreid, zoals de mogelijkheid tot het maken afspraken voor het ophalen van grof (tuin-)afval en klein chemisch afval.

Afvallabel

ROVA heeft recent het afvallabel (www.rova.nl/afvallabel) ontwikkeld. Het afvallabel helpt iedereen in ROVA-werkgebied met vragen over afval. Het is een co-creatie van inwoners en ROVA. Op deze manier ontsluit ROVA de informatie waar behoefte aan is. Het afvallabel gaat verder dan de vraag 'wat mag waarin?'. Het label biedt ook alternatieven om nog beter te scheiden of afval te voorkomen (preventie), op basis van de Ladder van Lansink. Hoe hoger een alternatief op de ladder staat hoe bewuster de keuze.

Pilot schoon belonen scholen en verenigingen

In de pilot schoon belonen worden scholen gefaciliteerd bij het scheiden van afval op school. Dit vanuit de gedachte dat als kinderen thuis leren om afval te scheiden ze die gelegenheid op school ook moeten krijgen. De scholen hebben containers ontvangen en hebben afgesproken om met de leerlingen een gebied rond de school zwerfvuilvervrij te houden. De pilot is in 2016 van start gegaan. In Zwolle doen 13 scholen met totaal 2.695 leerlingen mee met de pilot.

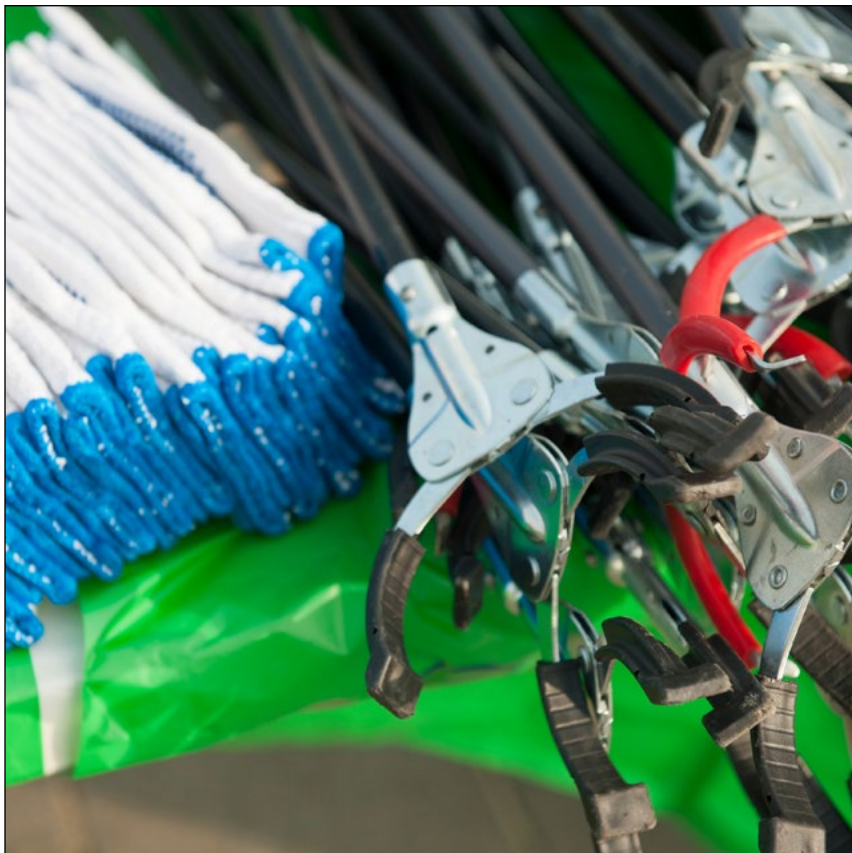

Voorlichting scholen ROVA groentour

Vanaf 2010 zijn in totaal 378 klassen uit Zwolle met 9.500 deelnemers met de Groenbus naar ROVA geweest voor een programma over afval scheiden, afval voorkomen en een rondleiding over het ROVA-terrein.

Natuurlijk Schoon

In 2005 is Natuurlijk Schoon ontstaan. Basisschoolkinderen in het gehele ROVA-werkgebied maken op een dag tijdens de zwerfvuilopruiweek de omgeving van de school zwerfvuilvervrij. In 2016 waren deden in Zwolle 30 scholen met 9.500 leerlingen mee.

Kerstbomenactie

Om te voorkomen dat kerstbomen na Nieuwjaar gaan zwerven op straat, is de kerstbomenactie in het leven geroepen. ROVA organiseert deze vanaf 2011. Kinderen die kerstbomen naar de inzamelpunten brengen, ontvangen 20 cent per boom en sparen voor een toegangskaartje voor het zwembad. Afgelopen jaar werden 9.227 kerstbomen ingezameld. Vanuit ClubCele is de suggestie gekomen om deze inzamelen te verbreden met de inzameling van oliebollenvet. Dit wordt aankomend jaar uitgewerkt. Naast kerstbomen mag de jeugd dan ook “met stempel” oliebollenvet inleveren op de brengpunten.

Voorlichting Rondje ROVA

Om inwoners van de bij ROVA aangesloten gemeenten te informeren over de afvalwereld en een kijkje in de keuken van ROVA te geven, organiseert ROVA ‘Rondje ROVA’.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 1.1 Doorzetten en uitbouwen informatievoorziening grondstoffenbeheer: <ul style="list-style-type: none"> • KCC • Afvallabel 	doorlopend	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.
B 1.2 Doorzetten educatieprogramma: <ul style="list-style-type: none"> • ROVA Groentour • Rondje ROVA • Natuurlijk Schoon • Pilot Schoon Belonen • Kerstbomenactie 	doorlopend	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.

4.3 B2 Campagne afvalscheiden en voorkomen

En wat levert het op?

 Gft

Loof, schillen, resten van groenten, fruit en aardappelen, resten gekookt eten, snijbloemen en kamerplanten.

Wist u dat groente-, fruit- en tuinafval wordt omgezet in hoogwaardige compost en biogas? Voertuigen van ROVA rijden dan ook op biogas!

 Verpakkingen: plastic, blik, sap- en zuivelpakken

Plastic flessen, shampoo- en wasmiddelenflessen, lege tubes, tandpasta, crèmes en gel, plastic tassen, conserveer- en frisdrankblikjes, melk-, vla- en sinaasappelsappakken.

Wist u dat voor de productie van nieuw plastic 8% van de wereldwijd beschikbare olie nodig is, terwijl we van oud plastic gewoon weer nieuw plastic kunnen maken? Ook blik en sap- en zuivelpakken kunnen we goed recycleren. Deze worden ingezameld in dezelfde container.

 Papier

Kranten, tijdschriften, kartonnen verpakkingen van onder andere rijst, hagelslag, thee en eieren.

Wist u dat oud papier voor 100% herbruikbaar is en dat nieuw papier voor meer dan 70% bestaat uit oud papier?

 Restafval

Foto's, (katten- en honden)haren, volle stofzuigerzakken, chipzakken en doordrukstrips van pillen en kauwgom.

Wist u dat er nog maar een kleine hoeveelheid restafval overblijft als u bovenstaande grondstoffen heeft gescheiden?

Meer waardevolle grondstoffen
Ook glas, textiel, klein chemisch afval (KCA), huishoudelijke apparaten en grofvuil zijn waardevolle grondstoffen. Lever ze dus apart in! Gooi uw afval in de juiste container of breng het weg. Wat waarin mag of waar u het heen kunt brengen, vindt u op www.rova.nl/afvalkalender

Meer weten?
Wilt u meer achtergrondinformatie over omgekeerd inzamelen of heeft u een vraag? Kijk voor actuele informatie en antwoorden op veelgestelde vragen op: www.rova.nl/omgekeerdinzamelen. U kunt ook contact opnemen met het ROVA klantcontactcentrum, telefoon 038-427 37 77 of per e-mail klantenservice@rova.nl.

De ROVA afvalkalender ook digitaal beschikbaar

Kijk op www.rova.nl/afvalkalender of download de ROVA-app

In samenwerking met uw gemeente

Deze folder is gedrukt op Balance Pure - 100% gerecycled papier.

Omgekeerd inzamelen

Afval is de grondstof van onze toekomst

Doel en omschrijving

Zoals eerder geschreven richten we de communicatie de komende jaren meer op het waarom van afval scheiden en afval voorkomen. In Zwolle willen we in 2020 maximaal 100 kilo restafval per persoon overhouden en daar moeten we samen hard aan werken. Overzicht hebben van wat de mogelijkheden zijn om grondstoffen apart aan te bieden en inzicht bieden in wat er vervolgens gebeurt met grondstoffen en restafval leidt tot meer bewustwording. Daarbij is het belangrijk om het doel (maximaal 100 kilo restafval) een gezamenlijk doel te maken en inwoners te laten participeren. Iedere Zwollenaar op zijn eigen manier en altijd elkaar helpend. Er zijn mogelijkheden om mee te praten over het grondstoffenbeleid en om van elkaar te leren.

Acties

Overzicht bieden met grondstoffenkaart

We ontwikkelen een kaart (vergelijk de 'Doe mee kaart' voor initiatieven van bewoners in de openbare ruimte (www.zwolle.nl/doemee) die een overzicht biedt van alle plaatsen waar grondstoffen en afval kan worden aangeboden. Van repaircafés tot inleverpunten voor batterijen, van glas- en textielcontainers tot de apothekers waar oude medicijnen kunnen worden ingeleverd.

Duidelijker informatievoorziening en uniforme uitstraling inzamelvoorzieningen

Meer dan nu zullen we ook in andere talen en met pictogrammen communiceren om de boodschap over te brengen. Dit voeren we ook door in de look-and-feel van de inzamel-systemen in de wijken, de zuilen van bovengrondse containers, en we gaan duidelijker

aangeven wat in welke container kan. Uit de gegevens van ROVA blijkt dat sommige wijken achterblijven in het gebruik van de mogelijkheden om grondstoffen en afval apart aan te bieden (zoals de tuinzak en het ophalen van grofvuil). Via de wijkkranten en websites zullen we de 'spelregels' uitleggen.

Inzicht in van “afval naar product”

Na de implementatie van omgekeerd inzamelen en nu de hoog-en compacte bouw ook beter in staat gesteld worden om hun afval te scheiden, is het nuttig om de Zwollenaar te laten zien wat er met het afval en de grondstoffen gebeurt. Wat wordt er van het apart ingezamelde PMD gemaakt? Hoe wordt GFT verwerkt?

Uit de enquête die in 2016 onder inwoners van Zwolle is gehouden, bleek dat mensen worden gemotiveerd om hun afval te scheiden als ze weten wat er met het afval en de grondstoffen gebeurt.

Een communicatiekalender wordt opgesteld, waarbij aan elke afval- en grondstoffenstroom een campagneperiode wordt gekoppeld. Met jaarlijkse sorteeroproeven laten we zien hoeveel van een bepaalde grondstof er nog in het restafval zit en hoe dit aandeel daalt. Door de koppeling aan het ROVA afvallabel laten we zien welke keuzes inwoners kunnen maken om beter te scheiden of om afval te voorkomen.

Campagne - inhoudelijk

Een aantal voorbeelden van grondstoffenstromen en onderwerpen die onder de aandacht worden gebracht in een campagne:

Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)

Wat mag er nou precies in deze container? Hoe zorg je ervoor dat je optimaal gebruik maakt van je minicontainer? We laten zien wat er gemaakt wordt van de materialen die apart worden ingezameld. Daarnaast geven we via de afvallabel van ROVA praktische tips hoe je via ander aankoopgedrag verpakkingsafval kunt verminderen. In artikelen in de krant, via filmpjes/ vlogs op sociaal media en via de website www.zwollezonderafval.nl worden de grondstoffenstromen in beeld gebracht. In de Groentour besteden we hier ook meer aandacht aan, bijvoorbeeld print je eigen voorwerp van plastic.

Textiel

Kleding en huishoudelijk textiel dat in textielverzamelcontainers wordt ingezameld, kan nog veel opleveren. Sorteertanalyses laten zien dat er in Zwolle nog meer dan 5 kilo textiel per inwoner in het restafval zit. En onbekend is dat er veel meer textiel kan worden gerecycled, het gaat niet alleen om kleding, maar ook om kapot textiel en huishoudelijk textiel (zie hoofdstuk 3). Een campagne over textiel, wat er allemaal in de textielverzamelcontainer mag en hoe het textiel verwerkt wordt, wordt in het voorjaar en het najaar gehouden. Uit een discussieavond bij ClubCele bleek dat hier nog veel onduidelijkheid over bestaat.

Kleine elektrische apparaten

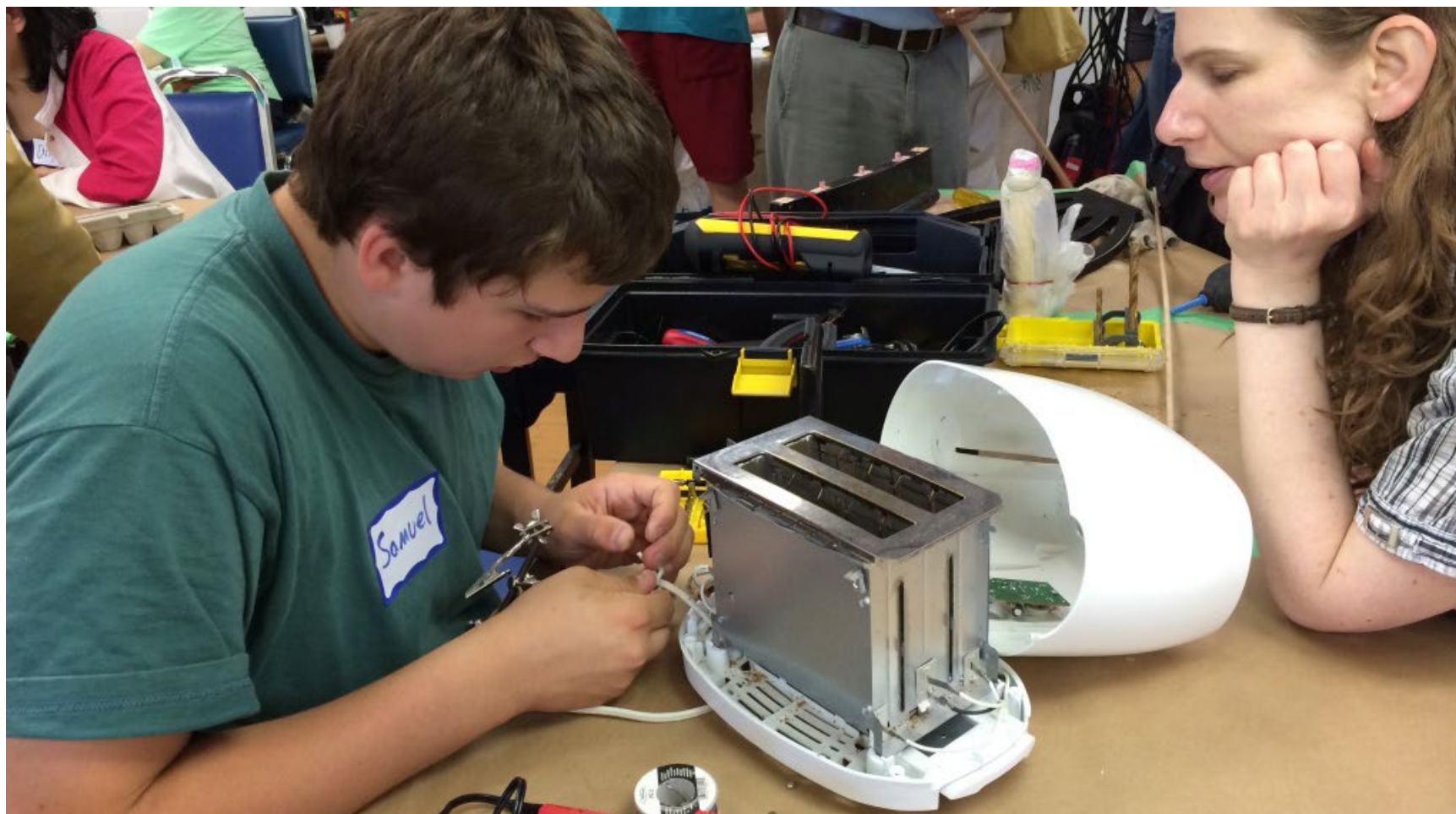
Waar kun je deze kwijt en wat gebeurt er vervolgens mee? De kaart die via de websites van Zwolle zonder afval, gemeente Zwolle en ROVA ontsloten wordt, laat alle inleverpunten van elektrische apparaten zien.

Preventie in het algemeen

Hoe zorg je ervoor dat je minder afval in huis haalt en hoe kun je je spullen hergebruiken? Wat is een repaircafé en waar zitten ze? Hoe kan ik voedselverspilling voorkomen en geld besparen door slim om te gaan met de houdbaarheid van het eten dat ik koop? Tijdens bezoeken aan ROVA leren inwoners van Zwolle (basisschoolleerlingen en volwassenen) hoe de inzameling van afval en grondstoffen in z'n werk gaat en dat afval en grondstoffen gescheiden blijven.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 2.1 Opstellen grondstoffenkaart + verspreiding daarvan	doorlopend	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.
B 2.2 Duidelijker informatievoorziening en uniforme uitstraling inzamelvoorzieningen	Vanaf Q3 2017	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.
B 2.3 Uitvoeren campagne van Afval naar Product	Vanaf Q3 2017	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.

4.4 B3 Participatie en samenwerking

Doel en omschrijving

We zoeken de samenwerking in de communicatie in het samenwerken met partners, zoals Stichting Kringloop, woningcorporaties, wijkcentra, lokale initiatieven (bijvoorbeeld repair-cafés). We stemmen de communicatie af zodat we via meerdere kanalen de boodschap kunnen verspreiden en de kennis van onze partners over de verschillende doelgroepen per wijk kunnen inzetten.

Acties

Klankbordgroep

Eind maart zijn tijdens drie bijeenkomsten de plannen en varianten getoetst aan de inwoners van Wipstrik, Assendorp en Aa-landen (hoogbouw). Uit de bezoekers van deze informatiebijeenkomsten is een klankbordgroep geformeerd, die tijdens de planvorming en tijdens de implementatie actief zal zijn. De klankbordgroep wordt door middel van nieuwsbrieven en bijeenkomsten op de hoogte gehouden en geconsulteerd.

Inspiratie en brainstorm

Tijdens het ophalen van ideeën uit de stad in 2016 zijn ook Club Cele en Hanzelab betrokken bij Zwolle zonder Afval. Ook in de komende jaren zullen Club Cele en Hanzelab gevraagd worden om als denktank te fungeren.

In februari van dit jaar zijn de plannen en varianten toegelicht aan de Milieuraad.

Centraal platform: www.zwollezonderafval.nl

De website Zwolle zonder afval is in 2016 al als platform voor een afvalvrij Zwolle ingericht. Toen was het doel om ideeën uit de stad op te halen. Dit wordt verder uitgebouwd naar een interactief platform om tips en ideeën uit te wisselen, je mening te geven en om te volgen welke pilots en projecten waar spelen. Het platform volgt de komende jaren alles wat er in Zwolle met afval en grondstoffen gebeurt en is daarmee de centrale informatiebron tijdens de periode van dit GGP.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 3.1 Communicatie-overleg met stakeholders	doorlopend	Vergroten bereik.	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.
B 3.2 Instellen klankbordgroep Zwolle zonder Afval met bewoners	Vanaf Q3 2017	Vergroten draagvlak en versterking betrokkenheid bij uitvoering plan	Geen. Reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA.
B 3.3 Inspiratiebijeenkomsten Club Cele en Hanzelab	2 x per jaar	Vergroten draagvlak en versterking betrokkenheid bij uitvoering plan	Geen. Dekking binnen bestaande begroting.
B 3.4 Uitbouw interactief platform Zwolle Zonder Afval	Vanaf Q3 2017	Vergroten draagvlak en versterking betrokkenheid bij uitvoering plan	Structurele kosten kunnen binnen bestaande begroting worden gedekt. Eenmalige kosten voor updaten en uitbouwen website: € 10.000

4.5 B4 Communicatie rond invoering nieuwe systemen

Doel en omschrijving

De invoering van een nieuw systeem biedt een uitgelezen gelegenheid voor effectieve communicatie. Deze momenten gaan we als volgt benutten en invullen.

Acties

Communicatie ‘faciliteren bij hoogbouw’

Bewoners van hoogbouw en compacte bouw worden de komende tijd beter gefaciliteerd in het scheiden van grondstoffen en afval. In de eerste plaats is er gerichte communicatie nodig om deze inwoners te informeren over de veranderingen en wanneer deze plaats vinden. Hierin wordt samengewerkt met woningcorporaties en vve's. Bij de start van de gescheiden inzameling verstrekken we aan alle inwoners in de hoogbouw een informatiepakket met praktische tips. Voor hoogbouwbezoekers die meedoen aan de gescheiden inzameling van GFT stellen we praktische oplossingen voor in huis beschikbaar. Dit laatste punt speelt in op het feit dat bewoners van compacte bouw en hoogbouw vaak GFT afval in huis moeten bewaren. Omdat alle situaties anders zijn, laten we de bewoners ook zelf ideeën uitwisselen. Er komt een groep op www.zwollezonderafval.nl (met nieuwsbrieven en een informatiebijeenkomst) waarvoor de bewoners zich kunnen aanmelden. Zo worden tips gedeeld en kunnen ROVA en gemeente informatie geven en hulp bieden. Verder zetten we de afvalcoaches in om de gescheiden inzameling in de hoogbouw in goede banen te leiden (zie hoofdstuk 6).

Communicatie ‘mobiele brengvoorziening’

De communicatie rond de invoering van de mobiele brengvoorziening bestaat vooral uit informatieve communicatie. Wat kan er gebracht worden en wanneer komt de mobiele brengvoorziening in uw buurt?

Hieraan wordt ook de campagne over de verschillende grondstofstromen gekoppeld. Wat wordt er van deze grondstoffen gemaakt?

Communicatie ‘belonen’

De pilot waarin de financiële prikkel wordt getoetst, vraagt om een specifieke communicatieaanpak. De deelnemers worden duidelijk geïnformeerd over wat er van hen verwacht wordt en wat zij kunnen verwachten. Op een aparte omgeving op www.zwollezonderafval.nl vinden zij alle informatie en kunnen zij reacties en tips geven. Ze ontvangen regelmatig een nieuwsbrief met vragen, tips en informatie. Ook zijn er informatiebijeenkomsten/sprekuren waar ze ondersteuning kunnen krijgen van de afvalcoaches.

De informatie die tijdens de campagnes over de verschillende grondstoffen wordt gedeeld, zal ook beschikbaar zijn voor de deelnemers. Zo hebben zij alle middelen ter beschikking om zo goed mogelijk hun afval te scheiden als zij dat willen.

De deelnemers worden gemotiveerd door een aantal actieve deelnemers die bloggen en vloggen over wat ze tijdens de proef tegenkomen.

Ook voor Zwollenaren die niet deelnemen aan de pilot is de pilot interessant. Zij krijgen via www.zwollezonderafval.nl en via social media het proces mee en krijgen op de website de mogelijkheid om zelf te testen welke financiële gevolgen hun 'afvalgedrag' heeft.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 4.1 Communicatie-acties hoogbouw (w.o. "digitaal platform hoogbouw", informatiepakket en praktische oplossingen voor in huis)	Vanaf Q3 2017	Vergroten draagvlak en versterking betrokkenheid bij uitvoering plan	Personele capaciteit en middelen voor digitaal platform zijn reeds begroot en gedekt binnen de lopende DVO met ROVA. Kosten voor informatiepakket afvalscheiding en inzamelmiddelen binnenshuis worden geraamd op circa € 100.000 eenmalig.
B 4.2 Communicatie mobiele brengvoorziening,	Vanaf 2018	Bewustwording, positieve grondhouding t.a.v. afvalscheiding en preventie	Structurele kosten kunnen binnen de bestaande begroting worden gedekt.
B 4.3 Communicatie belonen	Vanaf Q4 2017	Vergroten draagvlak en versterking betrokkenheid bij uitvoering plan	Structurele kosten kunnen binnen de bestaande begroting worden gedekt. Eenmalige kosten maken deel uit van maatregel C1 (zie hoofdstuk 5)

4.6 B5 Pilot feedback op maat

Doel en omschrijving

Feedback en bewustwording brengen een aanzienlijke verbetering op het gebied van afvalpreventie en afvalscheidingsgedrag teweeg. Dit inzicht is mede verkregen in het 100-100-100 project.

Om te leren welk effect het geven van regelmatige terugkoppeling over het aanbod- en scheidingsgedrag aan inwoners daadwerkelijk oplevert wordt in Zwolle een nieuwe communicatie-aanpak beproefd onder de naam “Feedback op maat”. Feedback op Maat is een pilotproject van de gemeenten Zwolle, Zwartewaterland, Rijksuniversiteit van Groningen en ROVA, dat ondersteund wordt vanuit het landelijke Programma Van Afval Naar Grondstof (VANG).

Acties

Bij de voorbereiding en implementatie van de pilot “Feedback op maat” onderscheiden we drie fasen.

In fase 1 worden alle aspecten betreffende ICT, communicatie, privacy en financiën in beeld gebracht en vastgelegd in een format. Fase 1 loopt inmiddels al.

Vervolgens wordt in fase 2 de feitelijke pilot gestart. We voeren deze pilot in Zwolle uit bij 8.200 adressen, aangesloten op ondergrondse verzamelcontainers voor restafval.

Vooraf worden de deelnemers geïnformeerd en vervolgens worden de actuele data verwerkt tot feedback. Deelnemers krijgen informatie over hun afvalscheidingsgedrag via pushberichten, app, brief en via het display van de container. In fase 3 wordt de pilot geëvalueerd en vindt terugkoppeling plaats over de resultaten.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
B 5.1 Uitwerken format en voorbereiden pilot	Q1-Q3 2017	Ervaringen opdoen over de mate waarin het geven van feedback daadwerkelijk van invloed is op de verbetering van afvalpreventie en afvalscheiding.	De kosten voor deze pilot zijn reeds begroot en ROVA heeft de VANG-subsidie voor dit project al ontvangen.
B 5.2 Uitvoering pilot	Q4 2017 – Q2 2018		
B 5.3 Evaluatie en terugkoppeling	Q3 2018		

5. Activiteiten Spoor C: Belonen

5.1 C1 Financiële prikkel; beloningsmaatregel

Doel en omschrijving

Met de activiteiten uit sporen A en B zetten we belangrijke stappen in de reductie van de hoeveelheid restafval. Om de 100 kg restafval per inwoner binnen bereik te brengen is echter een aanvullende maatregel, in de vorm van een financiële prikkel, noodzakelijk. De gemeenteraad heeft zich daarbij uitgesproken voor het belonen van goed scheidingsgedrag en wil in de tweede helft van dit jaar een pilot starten. Welk beloningssysteem hier wordt onderzocht, werken we in dit uitwerkingsplan nader uit. Definitieve besluitvorming over het invoeren van een beloningssysteem is voorbehouden aan de nieuwe gemeenteraad⁵ (na maart 2018).

Met het invoeren van financieel belonen beogen we nadrukkelijk niet de lasten voor de inwoners te verhogen. Ervaringen uit de gemeente Hengelo leren dat ongeveer 80% van de huishoudens een besparing realiseert op de kosten voor afval door de invoering van een prijsprikkel. 45% van de huishoudens realiseert een besparing tot 20% en 35% een besparing van 20% en meer. Uit onderzoek van het COELO (Centrum voor Onderzoek van

⁵ Amendement VVD en CU 24-10-2016

Economie van de Lokale Overheden) blijkt dat van alle gemeenten die in 2017 diftar hante- ren de eenpersoonshuishoudens in gemeenten met diftar gemiddeld 21 procent goedko- per uit zijn dan huishoudens in gemeenten zonder diftar. Meerpersoonshuishoudens zijn gemiddeld 11 procent goedkoper uit. Het effect kan worden gestuurd door de keuze van de vaste en variabele tarieven.

Opties

De volgende beloningssystemen zijn door een projectgroep van vertegenwoordigers van de gemeente en ROVA onderzocht. Daarbij is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van ervaringen die in Nederlandse gemeenten beschikbaar zijn.

1. Goed scheiden loont. Goed scheiden loont is feitelijk een andere naam voor diftar en kan in twee varianten worden uitgevoerd:
 - a. Betalen per keer. De standaard afvalstoffenheffing wordt verlaagd en de Zwollenaren gaan een bedrag per keer voor het aanbieden van restafval betalen. Dit is de meest gebruikte vorm van diftar in Nederland.
 - b. Achteraf belonen. In dit systeem betalen huishoudens vooraf een vaste heffing (voor de pilot gemaximeerd op basis van de huidige heffing) en krijgen ze aan het eind van het jaar geld terug als ze minder restafval dan de norm hebben aangeboden.
2. Abonnementsysteem. In dit systeem kan een huishouden net zoals bij een zorgverzeke- ring een keuze maken uit verschillende abonnementen waarin de service verschilt. In een duurder abonnement kun je onbeperkt rest- en grof huishoudelijk afval aanbieden, bij de keuze voor een goedkoper abonnement moet je de grondstoffen beter scheiden anders kom je niet uit met het gemaximeerde aantal restafval-aanbiedingen.
3. Belonen op aanbieden van grondstoffen. In dit systeem ontvangen inwoners geld als ze (recyclebare) grondstoffen inleveren bij verzamelcontainers of bij zogenaamde “Afval loont”-brengpunten.

De systemen zijn beoordeeld op een aantal criteria: 1) effectiviteit (impact op restafvalre- ductie), 2) mate waarin wordt beloond en keuzevrijheid geboden, 3) aansluiting op principe van omgekeerd inzamelen, 4) uitvoerbaarheid en kosten en 5) beleving bij/onder inwoners.

Beoordeling opties

De resultaten van de beoordeling laten zich als volgt samenvatten:

- De diftar-variant betalen per keer (variant 1A) is een beproefd, effectief en goed uitvoer- baar systeem, maar sluit minder goed aan op de door de gemeente gewenste keuzevrij- heid.
- Het achteraf belonen (variant 1B) is naar verwachting effectief (mogelijk wel minder dan de diftar-variant betalen per keer), bevat een duidelijke beloningsprikkel en is technisch uitvoerbaar. De uitvoeringskosten liggen naar verwachting wel wat hoger dan bij betalen per keer (1A), maar dit is een inschatting omdat er nog nauwelijks ervaringen met dit

systeem zijn. Op het punt van de keuzevrijheid scoort dit systeem minder dan het abonnementsysteem. In dit opzicht werkt het systeem “zwart-wit”. Als je extra je best doet krijg je eind van het jaar geld terug, doe je dat niet dan betaal je niet meer of extra, maar krijg je ook niets terug.

- Het abonnementsysteem (variant 2) biedt veel keuzevrijheid, maar heeft naar verwachting een lage(re) effectiviteit. Het is sterk de vraag of veel mensen gebruik gaan maken van de verschillende abonnementsvormen. Wij verwachten dat een groot deel van de mensen zekerheidshalve voor het basisabonnement kiest, waardoor er maar een beperkte preventie- en scheidingsprikkel ontstaat. Daarnaast is het abonnementsysteem uitvoeringstechnisch complex en duur.
- Het belonen op het aanbieden van grondstoffen (variant 3) via speciale Afval Loont brengenpunten staat haaks op het principe van omgekeerd inzamelen (het laagdrempelig halen van grondstoffen, terwijl in dit concept de grondstoffen weggebracht worden), kent naar verwachting een lage effectiviteit en is uitvoeringstechnisch complex en duur. Een alternatieve vorm waarin je als inwoner een beloning ontvangt voor elke keer dat je grondstoffen aanbiedt (bijv. minicontainer of PMD-zak) leidt tot ongewenste effecten zoals meer vervuiling en het vaker aanbieden dan nodig is. Dit beloningsysteem stimuleert om zoveel mogelijk verpakkingsafval aan te bieden terwijl het doel juist is om na het restafval ook de hoeveelheid PMD en oud papier te minimaliseren door bewust aankoopgedrag.

De systemen die er het beste uitkomen zijn de Goed Scheiden loont-varianten betalen per keer en achteraf belonen (varianten 1A en 1B). Het abonnementsysteem en het belonen op het aanbieden van grondstoffen worden als onvoldoende effectief en te complex beoordeeld.

We gaan in twee wijken een pilot uitvoeren met de variant achteraf belonen (diftar-variant 1B). Bewoners betalen aan de voorkant de standaard heffing en krijgen als beloning geld terug als ze weinig restafval hebben aangeboden. Doel van de pilot is in de eerste plaats dat inwoners van Zwolle kunnen ervaren hoe het werken met een prijsprikkel functioneert.

De variant betalen per keer (diftar-variant 1A) gebruiken we in de pilot als referentiebasis. Vooraf maken we een scherpe inschatting van de met diftar te behalen resultaten. Hiervoor zijn voldoende ervaringcijfers van andere gemeenten beschikbaar. Gestoeld op ervaringen elders in ROVA-gebied en bij vergelijkbare gemeenten als Deventer en Apeldoorn achten wij met betalen per keer een reductie in de hoeveelheid restafval met minimaal 75 kg/inw/jr. mogelijk.

Interessante vraag voor de pilot is of met de variant achteraf belonen een zelfde resultaat kan worden bereikt en hoe die variant door de gebruikers wordt ervaren. Er zijn nog weinig tot geen praktijkervaringen met dit systeem op het punt van effectiviteit, kosten, gebruikerservaringen en de technisch-administratieve inrichting (de “backoffice van het systeem”).

De opzet van de pilot werken we uit in een pilotplan, waarin we de volgende uitgangspunten en inhoudelijke aandachtspunten betrekken:

- Keuze van pilotgebied: het moet gaan om een deel van de stad waar de gescheiden inzameling al volledig ingevoerd is.
- Inrichting van het systeem. We gaan uit van de hoogte van de huidige heffing (niemand gaat gedurende de pilot meer betalen dan de huidige heffing) en stellen op basis hiervan het huidige, gemiddelde aanbiedgedrag (“het normbedrag”) vast.
- Wijze van omgaan met specifieke doelgroepen en situaties. In de uitwerking van het systeem besteden we speciale aandacht aan specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld huishoudens die standaard meer restafval hebben (huishoudens waar veel luierafval vrijkomt), waar de gescheiden inzameling van bijvoorbeeld GFT om praktische redenen niet of minder goed mogelijk is, of mensen die nu gebruik maken van kwijtschelding van de heffing.
- Ontwijkgedrag. Een potentiële sluiproute voor restafval is het Milieubrengstation en bijvoorbeeld illegale bijzettingen bij de ondergrondse containers. Het is niet mogelijk om gedurende de pilot een apart tarief in te voeren voor de inwoners van de pilotwijk(en). In de pilotwijk(en) zal extra capaciteit van afvalcoaches en toezichthouders worden ingezet en bij de toegangscontrole op het Milieubrengstation krijgt “meeliftend” huishoudelijk restafval extra aandacht.
- Wijze van belonen. In het pilotplan nemen we ook de wijze van betalen of belonen mee. Vooralsnog gaan we daarbij uit van het (terug)betalen in euro’s. Draagvlak voor alternatieve uitbetalingsvormen zoals de Zwolse Pepermunt onderzoeken we in de pilot.

Na de vaststelling van het uitwerkingsplan in de raad werken we het pilotplan verder uit, zodat de uitvoering van de pilot in het najaar van 2017 van start kan gaan. De eerste resultaten zijn begin 2018 beschikbaar. Op basis van de definitieve resultaten stellen wij een voorstel voor stadsbrede invoering op.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
C 1.1 Opstellen pilot-plan achteraf belonen: keuze pilotwijk(en), opstellen referentie-berekening, bepalen nulsituatie en evaluatiekader, communicatie-aanpak	Q2 2017	Met de invoering van een financiële prikkel wordt een forse reductie van de hoeveelheid restafval beoogd. Dit effect wordt ingeschat op 75 kg restafval kg/inw/jr. De pilot zal duidelijk maken welk reductie-effect werkelijk gerealiseerd wordt en wat de structurele netto-kosten van het systeem zijn. Daarbij zullen ook kosten van flankerend beleid (communicatie, toezicht) worden meegenomen. Ervaringen in den lande maken duidelijk dat de omvang van ontwijkgedrag doorgaans beperkt is, maar er is wel een grotere communicatie- en handhavingsinzet nodig.	Eenmalig, voor de uitvoering van de pilot, worden de kosten geraamd op circa € 150.000,- (inzet GBLT, communicatiemiddelen en ondersteuning, proces- en projectleiding, evaluatie).
C 1.2 Uitvoering pilot	Q3 2017 – Q1 2018		
C 1.3 Evaluatie pilot + voorstel eventuele uitrol	Q2-Q3 2018		
C 1.4 Voorbereiding stadsbrede uitvoering	Q3-Q4 2018		
C 1.5 Start stadsbrede invoering	Q1 2019		

6. Flankerende activiteiten

6.1 F1 Communicatie

Doel en omschrijving

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het activiteitenpakket in dit Uitwerkingsplan. Hiervoor, in hoofdstuk 4, hebben we al beschreven hoe we willen informeren, motiveren en inspireren. Naast het doorzetten van bestaande activiteiten op het gebied van afvalvoorlichting en educatie willen we ook een aantal nieuwe activiteiten en accenten doorvoeren om de betrokkenheid bij Zwolle Zonder Afval te verhogen en preventie- en hergebruikgedrag positief te beïnvloeden. Voor onze aanpak hierbij verwijzen we naar hoofdstuk 4.

Acties en planning

Zie hoofdstuk 4, spoor B Motiveren.

Effecten/kosten

Zie hoofdstuk 4, spoor B Motiveren.

6.2 F2 Coaching, toezicht en handhaving

Doel en omschrijving

Toezicht en handhaving (T&H) vormt een onmisbare schakel in het gemeentelijk grondstoffenbeleid. Adequate naleving van de aanbied- en scheidingsregels vraagt om een actieve inzet van T&H. De Zwolse aanpak daarbij, met veel aandacht voor coaching en preventief toezicht, zetten we door. Daarnaast pakken we hardnekkige problemen steviger aan.

Acties

De systematische werkwijze in onze handhavingsaanpak, lopend van vastleggen, coachen, preventief toezicht, repressief toezicht naar handhavend optreden, zetten we door. Daarbij zetten we de volgende accenten:

- Bij de invoering van de gescheiden inzameling in de hoogbouw, bij de invoering van nieuwe systemen (decentrale brengvoorzieningen) en aanpassing van de grofvuil-haalservice zetten we extra coachingcapaciteit in. De afvalcoach geeft ook tips voor preventie en voor betere scheiding.
- Bij de aanpak van hardnekkige problemen, zoals de bijplaatsingen bij verzamelcontainers en zwerfvuil, leggen we een zwaarder accent op repressief toezicht en strenger optreden.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
F 2.1 Extra inzet afvalcoach bij o.m. invoering gescheiden inzameling hoogbouw en invoering decentrale brengvoorziening	Vanaf 2018	Bovengenoemde activiteiten dragen niet direct bij aan reductie restafval, maar zorgen wel voor een betere naleving, schonere leefomgeving en minder klachten.	De kosten voor extra inzet van afvalcoaches kunnen uit het programma Mooi Schoon worden gefinancierd. Daardoor ontstaat er ruimte om een deel van de inzet van T&H te verschuiven van coaching/preventief toezicht naar repressief toezicht en handhaving.
F 2.2 Strenger aanpak probleemplekken	Vanaf 2018		

6.3 F3 Beïnvloeding landelijk beleid

Doel en omschrijving

We zijn met ROVA betrokken bij de landelijke ontwikkelingen in de circulaire economie en volgen het grondstoffenbeleid op de voet. Belangrijke dossiers zijn:

- De tussenevaluatie van de Raamovereenkomst Verpakkingen die dit jaar op landelijk niveau onder regie van Rijk, VNG en verpakkend bedrijfsleven wordt uitgevoerd. Op basis hiervan kunnen rollen en verantwoordelijkheden in de PMD-keten gaan veranderen en kan de huidige vergoedingssystematiek ter discussie komen te staan. In het verlengde hiervan vraagt de huidige marktsituatie rond de sortering en vermarkting van PMD om de nodige aandacht (krappe sorteercapaciteit, moeilijke afzet van een aantal stromen). Samen met andere overheidsbedrijven probeert ROVA op landelijk niveau naar oplossingen te zoeken. Het voorkomen van niet-recyclebare verpakkingen is daarbij een van de aandachtspunten.
- De transitie-agenda's die de komende periode in het kader van het landelijke grondstoffenakkoord opgesteld en uitgevoerd worden.
- Het landelijke beleidskader circulaire economie en het programma Van Afval Naar grondstof (VANG). De doelstelling voor de hoeveelheid huishoudelijk restafval is verder aangescherpt van 100 kg in 2020 naar 30 kg in 2025. Dit betekent dat we in deze planperiode ook al een doorkijk zullen moeten maken voor de periode na 2020.
- We maken bestuurlijk en ambtelijk deel uit van de VNG commissie Milieu-, Energie en Mobiliteit en beïnvloedden zo landelijk beleid op onder meer het gebied van afval/grondstoffen.
- We zijn lid van de Koninklijke Vereniging voor Afval en Reinigingsmanagement (NVRD) om landelijke ontwikkelingen te beïnvloeden.

Maatregel	Planning	Beoogd effect	Financieel effect
F 3.1 Beïnvloeding van landelijk beleid door en via netwerk van gemeente en ROVA	doorlopend	Deze activiteiten hebben geen direct effect op de reductie van restafval.	Geen kosteneffecten, voor uitvoering is capaciteit beschikbaar.
F 3.2 Tussenevaluatie Uitwerkingsplan GGP + doorkijk naar periode na 2020	Q3-Q4 2019		

7. Kosten, opbrengsten en planning

Hieronder hebben we alle activiteiten en maatregelen samengevat en geven we aan wat het verwachte effect op de hoeveelheid restafval is en welke planning er bij hoort. In totaliteit leiden de activiteiten uit spoor A en B tot een restafvalreductie van 12 tot 20 kg/inw/jr. Daarnaast zijn er nog de effecten van activiteiten, zoals de luierinzameling, de pilot Feedback op maat en diverse communicatie-activiteiten. Deze zijn nu opgenomen als PM, omdat het effect vooraf moeilijk te voorspellen is. De structurele kosten stijgen netto met circa € 3- 4 per aansluiting, daarnaast is er sprake van eenmalige kosten voor bijvoorbeeld plaatsing van ondergrondse verzamelcontainers bij de hoogbouw en voor communicatie-acties.

De structurele en eenmalige kosten kunnen binnen de begroting en bestaande afvalstoffenheffing worden opgevangen. In bovenstaande resultaat- en kosteninschatting is de invoering van een financiële prikkel (spoor C) nog niet meegenomen. Naar verwachting leidt dit spoor tot een verdergaande reductie van de hoeveelheid restafval en netto ook tot een kostendaling. De pilot “belonen” heeft dan ook als doel om inzichtelijk te maken welke effecten en resultaten met dit spoor te behalen zijn.

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Spoor A: Faciliteren																	
A1.1	Vervangen verouderde systemen en optimalisatie milieuparkjes	-1 a -2															
A1.1.1	Opstellen vervangings- en locatieplannen, incl. inloopavonden																
A1.1.2	Vervangen ondergrondse containers + plaatsen grondstoffencontainers																
A1.2	Verbeteren textielinzameling	-2															
A1.2.1	Onderzoek optimalisatie containers																
A1.2.2	Inzameling door ROVA																
A1.2.3	Doorzetten en intensiveren huis-aan-huis-inzameling textiel																
A1.2.4	Doorzetten/uitbreiden van lokale textiel-sortering met inzet van sociale arbeid																
A1.2.5	Onderzoek en plan van aanpak "grip op textielketen"																
A1.3	Inzameling Oud papier	-2 a -5															
A1.3.1	Doorzetten en intensiveren huis-aan-huis-inzameling oud-papier en invoeren oudpapierinzameling bij de hoogbouw																
A1.3.2	Aanpassen inzamelgebieden en -logistiek: - Opstellen inzamelplan																

Maatregel / activiteit	Spoor A: Faciliteren	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020				
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
	-Invoering																		
A1.3.3	Uitwerken voorstel verrekening papier-vergoeding																		
A1.4	Chipperen minicontainers buitengebied	0																	
A1.4.1	Chipperen minicontainers buitengebied																		
A1.5	Verkleinen inworptrommels ondergrondse restafvalcontainers naar 60 liter	-1 a -2																	
A1.5.1	Voorbereiden vervanging inwerptrommels																		
A1.5.2	Implementatie																		
A2	Realisatie voorzieningen hoogbouw / compacte bouw	-5 a -10																	
A2.1	Opstellen locatieplannen, inclusief bewonersavonden																		
A2.2	Gerichte communicatie naar hoogbouw-bewoners ism woningbouwverenigingen																		
A2.3	Uitrol verzamelcontainers en individuele voorzieningen																		
A3.1	Decentrale brengvoorzieningen	-1 a -2																	
A3.1.1	Opstellen kaart met inzamelpunten voor bijzondere stromen + communicatie																		

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Spoor A: Faciliteren																	
A3.1.2 Bekendmaking + communiceren van inzamelpunten																	
A3.1.3 Inzamelpunt hout, kunststoffen en EPS bij kringloopwinkel																	
A3.1.4 Opstellen invoeringsplan mobiele brengvoorziening																	
A3.1.5 Stadsbrede uitrol mobiele brengvoorziening																	
A3.1.6 Evaluatie proef + eventuele bijstelling																	
A3.2 Luierinzameling	PM																
A3.2.1 Ontwikkelingen in luierrecycling blijven volgen																	
A3.2.2 Voorstel ontwikkelen voor gescheiden inzameling																	
A4.1 Intensiveren samenwerking Kringloop	PM																
A 4.1.1 Opstellen actieplan intensivering samenwerking kringloop																	
A 4.1.2 Uitvoering actieplan																	
A4.2 Inzameling Grof huishoudelijk afval (GHA) en Grof tuinafval (GTA)	0																
A4.2.1 Uitwerken optimalisering haalservice GHA + GTA																	

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
Spoor A: Faciliteren																			
A4.2.2 Doorvoeren van aanpassingen in haal-service																			
A4.3 Stimulering producthergebruik (w.o. Re-pair Cafés)	0																		
A4.3.1 Overzicht repaircafé's op de "Doe mee kaart" en communicatie-acties																			
A4.3.2 Overleg met repaircafé's over samenwerking en gezamenlijke profilering																			

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
Spoor B: Motiveren																			
B1 Doorzetten bestaande educatie- en communicatie-acties																			
B1.1 Doorzetten en uitbouwen informatievoorziening grondstoffenbeheer																			
B1.2 Doorzetten educatieprogramma																			
B2 Campagne afvalscheiden en voorkomen																			
B2.1 Opstellen grondstoffenkaart + verspreiding daarvan																			
B2.2 Duidelijker informatievoorziening + nieuwe look-and-feel inzamelvoorzieningen																			

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Spoor B: Motiveren																	
B2.3	Uitvoeren campagne van Afval naar Pro-duct																
B3	Participatie en samenwerking																
B3.1	Communicatie-overleg met stakeholders																
B3.2	Instellen klankbordgroep Zwolle zonder Afval met bewoners																
B3.3	Inspiratiebijeenkomsten Club Cele en Hanzelab																
B3.4	Uitbouw interactief platform Zwolle Zonder Afval																
B4	Communicatie rond invoering nieuwe systemen																
B4.1	Communicatie-acties hoogbouw																
B4.2	Communicatie mobiele brengvoorziening																
B4.3	Communicatie belonen																
B5	Pilot Feedback op Maat																
B5.1	Uitwerken format en voorbereiden pilot																
B5.2	Uitvoering pilot																
B5.3	Evaluatie en terugkoppeling																

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Spoor C: Belonen																	
C1	Financiële prikkel - beloningsmaatregel	PM															
C1.1	Opstellen pilotplan																
C1.2	Uitvoeren pilot																
C1.3	Evaluatie pilot + voorstel eventuele uitrol																
C1.4	Voorbereiding stadsbrede invoering																
C1.5	Start stadsbrede invoering																

Maatregel / activiteit	Reductie rest-afval in kg/inw.	2017				2018				2019				2020			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Flankerende maatregelen																	
F1	Communicatie	PM															
	Onderdeel van spoor B																
F2	Coaching, toezicht en handhaving	PM															
F2.1	Extra inzet afvalcoach bij o.m. invoering gescheiden inzameling hoogbouw en invoering decentrale brengvoorziening																
F2.2	Strengere aanpak probleemplekken																
F3	Beïnvloeding landelijk beleid	0															
F3.1	Beïnvloeding van landelijk beleid door en via netwerk van gemeente en ROVA																
F3.2	Tussenevaluatie Uitwerkingsplan GGP + doorlooptijd naar periode na 2020																

Colofon

uitgave: Gemeente Zwolle, ECW
mei 2017

redactie: Rutger Ekhart
auteurs: Henk Mogezoomp en Peter van Doeselaar
fotografie: Beeldbank ROVA, gemeente Zwolle
coverfoto: Arjan Alderliesten | jestaaterop.nl
ontwerp: Hans Dienaar bNO | Vormunicatie